Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.
Кастр'ела прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.
Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не звяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:	
На 1 месяц	90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародніх	— 20 к.
мясцовых	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:	
За радок нанпарэлі пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок нанпарэлі пасярод тэксту	1 р. — к.
За радок нанпарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.
Сьпешныя на 50 проц. даражэй	
Зьмі тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.	

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
За 1 дакумант	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант	15 „
За кожны дадатковы	5 „
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.	

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, упаўнаважанымі газэты і ва ўсіх пашт.-тэл. кантарах.
АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

10 год выданьня — ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА — № 288 (2777) — Чацьвер, 19-га сьнежня 1929 г.

УКЛЮЧЫМ ЭНЭРГІЮ ў справу падрыхтоўкі да вясеньняй сяўбы

Арганізуем ударныя групы ў савгасах і калгасах, пашырым сацыялістычнае спаборніцтва ў сельскай гаспадарцы

Згуртаванасьцю батрацкіх і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі і арганізацыяй буйных калгасаў дамо рашучы бой кулаку

ДАВЯДЗЕМ ПЛЯНЫ ВЯСЕНЬНЯЙ НАСЕЎКАМПАНІІ ДА КОЖНАГА САВГАСУ, КАЛГАСУ І БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКАГА ДВАРА

За калектывізаваную сельскую гаспадарку

Сёньня на старонках нашай газэты друкуецца плян пасеўнай кампаніі 1930 году, зацьверджаны СНК БССР. Плян пасеўнай кампаніі сёлетняга году адрозьніваецца ад пляну мінулага году як па колькасьці, так і па якасьці. Плян пасеўнай кампаніі 1930 году ўвойдзе ў гісторыю разьвіцьця Савецкай Беларусі, як важны гістарычны дакумант.

Вясна 1930 году павінна быць пераможнай вясной у справе калектывізацыі вёскі.

Усякі плян будуецца па лічбах. Лічбы пляну пасеўкампаніі зусім рэальныя і яскрава сьведчаць аб велізарным зруху на фронце сацыялістычнай перабудовы сельскае гаспадаркі.

Намечаныя мерапрыемствы па пашырэньні сацыялістычных элемэнтаў у сельскай гаспадарцы прадугледжваюць значнае пашырэньне тэхнічных культур. Лён, каноплі, бульба, кармавыя травы, карняплоды, лубін—тыя фактары, ад якіх залежыць асноўная галіна сацыялістычнай сельскай гаспадаркі—**жывёлагадоўля**.

Галоўная задача—у працягу бліжэйшага часу падвысіць якасьць і колькасьць жывёлагадоўлі. Савецкая Беларусь павінна будзе пакрыцца сеткаю буйных калгасных племянных жывёлагадоўчых гаспадарак. Плянам прадугледжаны ўсе мерапрыемствы, якія забясьпечваюць дапамогу савгасам і калгасам у выкананьні гэтага важнага мерапрыемства.

У плян уключаецца і забесьпячэньне пасеўкампаніі сродкамі вытворчасьці. Каля 15 мільёнаў рублёў прадугледжана на выдаткі па набыцьцю сродкаў вытворчасьці. 70 проц. машын усяго вытворчага пляну 1929-30 г. будуць накіраваны ў аграмаджаны сэктар сельскае гаспадаркі... Трактарныя калёны абудзяць раньне вясны і сваёй стальлю пачнуць выкарчоўваць і ўсё старое, адгніўшае, якое па пляну сацыялістычнай работы павінна адыйсьці ў беззваротнае мінулае...

Сацыялістычны наступ выклікаў упартае супраціўленьне капіталістычных элемэнтаў вёскі. Кулак, падкулачнік і іх хаўрусьнікі, бязумоўна, не здадуць сваіх пазіцый без барацьбы, яны пастараюцца накіраваць сваю шкодную работу для таго, каб перашкодзіць у справе перабудовы вёскі на новы лад. Гэта супраціўленьне будзе праяўлена і ў часе вясеньняй пасеўкампаніі. Супраціўленьне кулацтва будзе біта актыўнасьцю бядняцкіх і серадняцкіх мас.

У студзені месяцы падрыхтоўка да вясеньняй сяўбы павінна стаць масавай, кожны калгас і савгас, кожная вёска павінны мець пляны канкрэтных мерапрыемстваў па правядзеньні сяўбы.

Але гэтага мала. Трэба на падставе пляну вясеньняй сяўбы прадугледзіць усім грамадзкім арганізацыям свой удзел у правядзеньні пасеўкампаніі. Кожны вучастак работы па падрыхтоўцы да вясеньняй сяўбы павінен мець свае ўдарныя кадры, якія-б несьлі-б поўную адказнасьць за выкананьне даручаных абавязкаў. Зернеачышчэньне, збор попелу, загатоўка насеньня, арганізацыйная работа па афармленьні буйных калгасаў і г. д. —павінны мець прымацаваных людзей на ўвесь час пасеўкампаніі.

АНГЛА-САВЕЦКІЯ АДНОСІНЫ

Тав. Сакольнікаў наведаў Гендэрсона

ЛЁНДАН, 16-XII. Як паведамляюць, паўнамоцны прадстаўнік СССР т. Сакольнікаў ня прыняў яшчэ сваіх паўнамоцтваў і гэтым даў магчымасьць некаторым кансэрватыўным газэтам заяўляць, нібыта здарылася некае зацягваньне і нібыта ангельскі ўрад чакае адабрэньня ад ураду дамініёнаў раней, чымся перайсьці да канчатковай стадыі аднаўленьня адносін з СССР. Сакольнікаў і дарадчык паўнамоцнага прадстаўніцтва Багамолаў наведаў сёньня раніцою Гэндэрсона з мэтаю пагадзіць падрабязнасьці цэрамоніі перадачы.

У гутарцы з карэспандэнтам ТАСС Сакольнікаў заявіў, што ў сучасны момант ня лічыць пажаданым рабіць якія-небудзь падрабязныя заявы.

Кансэрватары запытваюць Гэндэрсона

ЛЁНДАН, 13-XII Некалькі кансэрватыўных дэпутатаў задалі Гэндэрсону ў палаце вобшчын запытаньні аб прычыне адтэрмінаваньня перадачы каралю вярыцельных грамат савецкім пасламі Сакольнікавым. Адказы Гэндэрсона складаліся з таго, каб паказаць, што ў адтэрмінаваньні няма віны ангельскага ўраду ці савецкага пасла і заявіў, што „гэтая справа датычыцца не сяброў ураду“.

Дыплёматычны карэспандэнт урадавай „Дэйлі Гэральд“ зазначае, што, як віваць, савецкі пасол будзе прыняты на гэтым тыдні і, у кожным разе, раней каляд“. Карэспандэнт зазначае, што т. Сакольнікаў будзе прыняты не каралём, а прынцам Уэльскім. (У часе сваёй хваробы кароль ня прымае паслоў. Выключэньне было зроблена толькі для амэрыканскага пасла ў Лёндане Даўэса з якім кароль гутарыў прыватным парадкам).

У „ЗАЦІХАМІРАНЫМ“ КІТАІ

Бойкі сярод генэралаў выбухлі з новай сілай

ПЭЙПІН, 17-XII. Водлуг паведамленьняў кітайскага друку, былы таварыш міністра замежных спраў Топ-І-Сяш прыехаў у Шансі і далучыўся да Сэй-Юн-Сяна. Генэралы Лю-Чун-Лін і Лю-Ю-Фынь, водлуг чутак, знаходзяцца ў Тунгуане і камандуюць войскам Гамінцьзюну.

Перадаюць, што войска Гамінцьзюну пад камандаю генэрала Чы-Хун-Чана ізноў захапіла правінцыю Хэнань. Заўважаюць, што войска гэтае ўжо дасягнула Мэнчы (у заходняй частцы правінцыі Хэнань).

КРАДУЦЬ, ХТО КОЛЬКІ МОЖА

ТОКІЁ, 17-XII. Праўленьне УК чыгункі выдала паўночна-ўсходняму палітычнаму камітэту каля 1 мільёну залатых рублёў, нібыта для аховы УК чыгункі.

Бясчынствы кітайскага войска

ТОКІЁ, 17-XII. З Харбіну паведамляюць, што насельніцтва станіцы Бухеду разьбеглася. Кітайскія салдаты надпалілі каля 15-ці памяшканьняў і згвалцілі 10 жанчын. Служачыя баяцца вярнуцца на месца працы ў сувязі з бясчынствам кітайскага войска.

КОЖНЫ ДЗЕНЬ ПРЫНОСІЦЬ НАНКІНУ НОВЫХ ВОРАГАЎ

ПЭЙПІН, 13-XII. Водлуг паведамленьня японскага тэлеграфнага агенцтва Дэмпо Цусін, у лягеры Тан-Шэн-Чы пашыраецца нездаволеньне. Паміж асобнымі генэраламі выбухнулі супярэчнасьці, пераважна на грунце зайдрасьці аднаго да другога. Адначасна агенцтва падцьвярджае, што ў Цындао (на паўночным усходзе Шандунскай правінцыі) распачаўся вялікі рух супроць Чан-Кай-Шы.

У ФАШЫСЦКАЙ ПОЛЬШЧЫ

Клясавая расправа фашысцкага суду.

ВАРШАВА, 16-XII. Як паведамляе газэта „Роботнік“ у Беластоку „разглядалася“ справа «11» абвінавачаных у камуністычнай дзейнасьці.

Беластоцкі акруговы суд на гэтай справе вынес суровы прыгавар. Абвінавачаны Мацейчык засуджан на 8 гадоў катаргі, Яблынка, Фэральштапава і Бароўка—на 6 гадоў катаргі кожны. Двое падсудных засуджана на 5 гадоў катаргі, 2—на 4 гады і адзін —на 2 гады.

Так распраўляецца фашысцкі клясавы суд з рабочымі і сялянамі, якія змагаюцца за свае правы.

Нарада Пілсудзкага з прэзыдэнтам

ВАРШАВА, 16-XII. „Кур'ер Віленскі“ паведамляе, што 13-га сьнежня адбылася нарада Пілсудзкага з прэзыдэнтам Масьціцкім. Аб чым была гутарка—трымаецца ў таямніцы і ніякіх тлумачэньняў у прэсе няма.

У палітычных колах робяць дагадкі, што на нарадзе абгаварвалася сітуацыя, створаная ўрадавым крызісам.

ПАСТАНОВА САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

АБ ВЫТВОРЧАЙ СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧАЙ КАМПАНІІ 1930 ГОДУ

У справе карэннай сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі выключна важнае палітычнае і эканамічнае значэньне набывае сельска-гаспадарчая кампанія 1930 году, якая павінна даць высокія тэмпы аграмаджаньня сельскай гаспадаркі і ўздыму сельскагаспадарчай вытворчасьці. Вытворчая сельскагаспадарчая кампанія 1930 году, якая будзе праходзіць ва ўмовах абвастрэньня клясавай барацьбы і імкненьня кулацтва сарваць посьпехі сацыялістычнага будаўніцтва, патрабуе самай энэргічнай мабілізацыі самадзейнасьці і актыўнасьці шырокіх мас рабочае клясы, батрацтва і бядняцка-серадняцкага сялянства ў справе падрыхтоўкі і правядзеньня гэтай кампаніі для забясьпечаньня чоткай арганізацыі ўсёй работы і выканьня намечаных задач.

Асноўнымі задачамі сельскагаспадарчай кампаніі 1930 году зьяўляюцца:

а) далейшае ўзмацненьне і пашырэньне сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі на базе арганізацыі буйных савецкіх і калектыўных гаспадарак, далейшае энэргічнае наступленьне на кулацкія элемэнты і выкарчоўваньне карэньняў капіталізму гораду і вёскі;

б) давядзеньне да часу вясеньняга севу пасеўнай плошчы ў калгасах ня менш як да 25 проц. агульнай пасеўнай плошчы з давядзеньнем да канца 1929-30 году ўдзельнай вагі калгасаў у агульнай плошчы да 40 проц., з пераводам нізшых форм калгасаў у высшыя і арганізацыя новых калгасаў пераважна ў высшых формах;

в) пашырэньне агульнай плошчы яравых культур на 6 проц. з засевам 2.300 тыс. га супроць 2.156,5 тыс. га мінулага году, з разьмеркаваньнем па сэктарах: у савгасах—44,5 тыс. га, у калгасах—614,5 тыс. га і індывідуальных гаспадарках—1.641 тыс. га. У паасобку пашырэньне па культурах: пад ільном і канаплёй на 11 проц. (199,2 тыс. га), пад бульбай на 6 проц. (487,2 тыс. га), пад канюшынай пасеву 1930 году на 50 проц. (120 тыс. га), пад вікай і серадэляй на 40 проц. (142,7 тыс. га), пад лубінам на насеньне і ўгнаеньне на 65 проц. (103 тыс. га) і пасеў кармавых карняплодаў давесьці да 40 тыс. га;

в) падвышэньне ўраджайнасьці ў савгасах на 30 проц., у калгасах на 25 проц. і сялянскіх гаспадарках на 20 проц. у параўнаньні да ўраджаю існуючага году пяцігодкі;

г) фарсіраваньне колькаснага і якаснага разьвіцьця жывёлаводзтва і падвышэньня яго таварнасьці з павялічэньнем пагалоўя буйнай рагатай жывёлы на 10 проц. і сьвіньняў на 30 проц. у параўнаньні з 1928-29 годам, а таксама ўсямернага садзейнічаньня разьвіцьцю жывёлагадоўлі ў гаспадарках сацыялістычнага сэктару праз арганізацыю буйных савецкіх і калгасных племянных і прамысловых жывёлаводных гаспадарак з максымальнай мэханізацыяй працэсаў абслугоўваньня жывёлы і поўнага аграмаджаньня галіны жывёлагадоўлі ў існуючых і арганізуючыхся калгасах, з адначасовым пашырэньнем кармавой базы для разьвіцьця прадукцыйнага жывёлаводзтва, сьвінагадоўлі і дробнай жывёлы.

Для ажыцьцяўленьня пастаўленых перад вытворчай сельска-гаспадарчай кампаніяй 1930 году задач—Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляе правесьці наступныя мерапрыемствы:

1. Вызначыць, згодна заявак акруговых выканаўчых камітэтаў, як мінімум для суцэльнай калектывізацыі ў сельска-гаспадарчую кампанію 1930 году цалкам Магілеўскую акругу і наступныя 15 раёнаў:

Гарадоцкі, Сіроцінскі і Сеньненскі—Віцебскай акругі;

Лоеўскі і Хойніцкі — Гомельскай акругі;

Рагачоўскі і Жлобінскі—Бабруйскай акругі.

Лядненскі, Круглянскі і Расьнянскі—Аршанскай акругі;

Сьмілавіцкі і Капыльскі—Менскай акругі;

Юравіцкі і Калінкавіцкі—Мазырскай акругі—і

Ветрынскі—Полацкай акругі.

2. У справе забясьпечаньня сродкамі вытворчасьці прыняць агульны плян машынаснабжэньня на 1929-30 год на суму 12386 тыс. руб. супроць 5722 тыс. руб. мінулага году, вызначаўшы ўзрост ролі аграмаджанага сэктару, які ў 1929-30 годзе павінен атрымаць 70 процантаў усіх машын.

3. Арганізаваць у вясеньні пэрыяд з колькасьці завазімых трактароў і завезеных у мінулыя гады—трактарныя калёны ня менш як па 10 трактароў у кожнай, з камплектамі прыцэпных прыладаў, для абслугоўваньня калектыўных і савецкіх гаспадарак і мэліарацыйных работ з максымальнай загрузкай трактароў праз пераход працы трактарных калён на бесперапынны тыдзень пры 2-х зьменах з забясьпечаньнем іх інструктажам і тэхпэрсаналам па рамонту.

4. Арганізаваць на працягу году 143 рамонтных майстэрні ў тым ліку ў савгасах 21, у калгасах—77, пры сельска-гаспадарчай каапэрацыі—29 і камітэтах сялянскай узаемадапамогі 20, прычым па лініі савгасаў і калгасаў арганізаваць 24 мэханізаваныя майстэрні. Да вясеньняй пасеўнай кампаніі закончыць канчаткова абсталяваньне 70 рамонтных майстэрняў, арганізаваных у 1929 годзе і з нанова-пабудаваных 70 майстэрняў.

Прапанаваць ВСНГ БССР тэрмінова скончыць абсталяваньне на 3-х заводах спэцыяльных цэхаў для рамонту сельска-гаспадарчых машын.

5. Улічваючы запатрабаваньні сплашных раёнаў калектывізацыі і агра-індустрыяльных камбінатаў у мэханізацыі працэсаў сельска-гаспадарчай вытворчасьці, узьняць пытаньне перад Саветам Працы і Абароны аб выдзяленьні для БССР пяці машынна-трактарных станцый у 1929-30 годзе, а таксама аб завозе трактароў і прыцэпных прыладаў да часу вясеньняй пасеўнай кампаніі ня менш 60 проц. гадавой плянавай заяўкі БССР для арганізацыі трактарных калён.

6. Загатовіць па мясцовым рынку і прывезьці з-за межаў БССР насеньне: канюшыны 1370 тон (павялічэньне супроць мінулага году на 248 проц.), вікі—4600 тон (рост+282 проц.), сэрадэлы 530 тон (рост+265 проц.), лубіну 4585 тон (рост+435 проц.), карняплодаў 86,3 тон (рост+86 проц.), зернавых (аўса і ячменя —27041 тона (рост+25,8 проц.), ільна-насеньня 4089 тон (рост+56,6 проц.), лугавых траў на 178920 руб. (рост+258 пр.), гароднага насеньня на 182 тыс. рублёў (рост 264 проц.) а ўсяго насеньня на 6594 тыс. руб.

7. Правесьці зернеачышчэньне насеньня яравых, зернавых і тэхнічных культур (ільну) на 100 проц. усяго высяваемага насеньня ў с а в г а с а х, калгасах і індывідуальных сялянскіх, бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарках і пратручваньне насеньня ў савгасах на 100 проц., у калгасах на 75 проц. і асобных сялянскіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарках на 25 проц.

8. Прапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белсельтрэсту рашуча прыступіць да арганізацыі спэцыяльных гаспадарак па вырошчваньню лубіну на насеньне з такім тэмпам, каб ужо ў 1930 годзе па лініі саўгасаў была засеяна плошча лубіну на насеньне ў разьмеры 6000 га. Адначасова праз кантрактацыю дабіцца пашырэньня засеву лубіну на насеньне ў калгасах на плошчы 20 тыс. га і асобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарках на плошчы 19 тыс. га Н. К. Земляробства і Белкалгассаюзу ў першую чаргу забясьпечыць насеньнем лубіну плошчы, вызначаныя пад пасеў лубіну на насеньне у савецкіх і калектыўных гаспадарках.

9. Прапанаваць Н. К. Земляробства, Н. К. Гандлю і выканкомам рашуча ўжыць захады да загатоўкі насеньня сельскагаспадарчых культур праз давядзеньня пляну загатовак па травах да асобных вёсак з уцягненьнем усіх маючыхся нанасенных рэсурсаў для пасеўкампаніі. Плян нарыхтовак у асноўным павінен быць закончан да 15 сакавіка, а па лубіну да 15 красавіка 1930 году.

10. Утварыць гатунковыя засевы яравых культур у саўгасах на плошчы 20 тыс. га, калгасах і каапэрацыйных аб'яднаньнях 73 тыс. га, а разам 93 тыс. га, у тым ліку пад гатунковым аўсом 39.700 га, пад гатунковым ячменем 15 тыс. га і бульбай 7.800 га.

11. Вытвараць радковы засеў яравых у савгасах на плошчы 10 000 га, у калгасах—55.000 га і ў бядняцка-серадняцкіх сялянскіх гаспадарках сеўнікамі пракатных пунктаў на плошчы 10.000 га, а па ўсім сэктарам 85.000 га.

12. Увесьці ў 1929-30 годзе шматпалявыя севазвароты па земляўпарадкаванай плошчы калектыўных гаспадарак 1.000.000 га пахаці, з іх вясной ня менш 600 т. га.

13. Правесьці тарпаваньне за год на плошчы 40.550 га, у тым ліку ў савгасах 3.500 га, у калгасах 17.000 га і каапэрацыйных аб'яднаньнях 20.000 га. Нарыхтаваць тарпяной падсьцілкі 16.000 тон і тарпянога ўгнаеньня 2.400 т. тон для тарпаваньня ў 1930 г.

14. Правесьці вапнаваньне глебы ў 1930 годзе на плошчы 75 тыс. га, у тым ліку ў савгасах 8.000 га, калгасах 57.000 га і ў паселішчных таварыствах 10 тыс. га з нарыхтоўкай молатай вапны 225 т. тон, арганізаваўшы ня менш 81 размольных установах. З гадавога пляну па вапнаваньню ў вясеньнюю пасеўную кампанію пад яравыя і ў паравым кліну завапнаваць 40 тыс. га, а астатнія 35 тыс. га ў час зяблевай воранкі 1930 году.

Адначасова прапанаваць НК Земляробству, ВСНГ, Белпаляводсаюзу, Белкалгассаюзу, акруговым і раённым выканаўчым камітэтам улічыць усе выяўленыя памылкі і недахопы па мерапрыемствам вапнаваньня ў 1929 годзе, зьліквідаваць іх і забясьпечыць поўнае выкананьне пляну вапнаваньня ў 1930 г.

15. У галіне палепшаньня кармавога пытаньня адначасова з пашырэньнем палявога таварасеву і корнеплодаў пашырыць карэннае палепшаньне сенажацці (успашка дзірніны і засеў) у калгасах 10 000 га, у савецкіх гаспадарках — 4.200 га і мэліарацыйных таварыствах — 13.000 га, а ўсяго — 27.200 га, у тым ліку пад штучныя выпасы—1.200 га і павярхоўнае палепшаньне сенажацяў у калгасах 60.000 га, у савецкіх гаспадарках—3.000 га і мэліарацыйных таварыствах—24.000 і сялянскіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарках — 200.000 га, а ўсяго 287.000 га ў парадку аграмінімуму. Пабудаваць сіласныя ўстаноўкі на ўсіх савецкіх і калектыўных гаспадарках, якія з'арганізаваны да 1-га сьнежня 1929 году, у малочна-жывёлаводных паселішчных таварыствах ня менш 400 установак, забясьпечыўшы пабудову іх будаўнічымі матар'яламі і ўжыўшы захады да засеву спэцыяльных культур на сілас.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства р а з а м з зацікаўленымі ўстановамі вырашыць пытаньне аб тыпах сіласных установак і забясьпечаньні сіласнага будаўніцтва стандартнымі будаўнічымі матар'яламі і адпаведныя прапановы па гэтым пытаньні падаць на разгляд Эканамічнай Нарады на працягу 2-х месяцаў.

16. Утварыць пасадку новых садоў у 1929-30 годзе на плошчы 4.000 га, з якіх у трэсьціраваных савгасах 500 га і калгасах 3.500 га, прычым пры пасадцы садоў браць курс на пасадку выключна буйных аграмаджаных садоў, а таксама залажыць у спэцыяльна вызначаных савгасах і калгасах 2.000 га прамысловых агародаў, прадукцыя з якіх павінна паступаць у рабочыя цэнтры для забясьпечаньня гароднінай рабочага насельніцтва.

17. Для пашырэньня плошчы пад тэхнічнымі культурамі і павялічэньня ўраджайнасьці іх—прапанаваць НК Земляробства, Белсельтрэсту і Белкалгассаюзу прыступіць з гэтага году да арганізацыі спэцыяльных ільнаводнаканапляных гаспадарак у ільнаводных раёнах з такім разьлікам, каб ужо ў гэтым годзе арганізаваць 4 спэцыяльныя гаспадаркі з тэхкультурамі па лініі савгасаў, 4 спэцыяльных гаспадаркі па лініі калгасаў. Адначасна пашырыць ільняны клін у савецкіх і калектыўных гаспадарках ільнаводных раёнаў і пасевы канаплі ў мэліарацыйных таварыствах, правесьці ачыстку насеньня ільну ў разьмеры 100 проц. агульнай колькасьці засяваемага насеньня і пашырыць у ільнаводных раёнах увядзеньне шматпалёвых севазваротаў, тарпаваньне глебы, ужываньне попелу непасрэдна пад засеў ільна.

18. Для фарсіраваньня арганізацыі савецкіх буйных спэцыяльных ільнаканапляных гаспадарак па лініі аграмаджанага сэктару—прапанаваць НК Земляробства, акруговым выканаўчым камітэтам і раённым выканаўчым камітэтам ужыць рашучыя захады да далейшага вышуканьня слабодных плошчаў (з пад лесу і мэліараваных) для ўцягненьня іх у спэцыяльныя арганізоўваемыя савецкія ільнаканапляныя гаспадаркі.

19. У галіне буйнай рагатай жывёлы прапанаваць Белсельтрэсту прыступіць да падрыхтоўкі арганізацыі бліз гарадоў Менску, Бабруйску, Гомелю і Віцебску чатырох малочных савецкіх гаспадарак (фэрмаў) з агульнай колькасьцю 1750 кароў з тым, каб 50 проц. заданьня выканаць да 1 чэрвеня 1930 г. і закончыць арганізацыю савецкіх гаспадарак (фэрмаў) да 1 кастрычніка 1930 г.

Лічачы патрэбным шырокае разгортваньне каля буйнейшых гарадоў малочных, малочна-гародных і бульбяна-жывёлаводных савецкіх і калектыўных гаспадарак, запрапанаваць Белкалгассаюзу прыступіць да арганізацыі 4 спэцыяльных малочных калектыўных гаспадарак (фэрмаў), 6 малочна-гародных гаспадарак і 100 бульбяна-жывёлаводных гаспадарак, з тым, каб поўнае камплектаваньне стада памянёных фэрмаў і гаспадарак і арганізацыя іх была скончана на працягу трох бліжэйшых гадоў.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з Белмалжывёлсаюзам, Белрабсэкцыяй і Менсельпромам на працягу месяца распрацаваць пытаньне аб арганізацыі малочных і малочна-гародных гаспадарак з магчыма-шырокім прыцягненьнем да гэтага сродкаў зацікаўленых гаспадарчых арганізацый.

20. Прапанаваць Белсельтрэсту, Белкалгассаюзу і Белмалжывёлсаюзу разгарнуць працу па закупцы буйнай рагатай жывёлы розных узростаў у агульнай колькасьці 47600 галоў з тым, каб да канца вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі было выканана як мінімум 75 проц. заданьня па закупцы.

21. Устанавіць на 1929-30 г. сетку злучных пунктаў для абслугоўваньня статкаў з наступнай колькасьцю палепшаных бугаёў: у савецкіх гаспадарках 350, у калгасах—1000 і малочна-жывёлаводнай каапэрацыі 2600, а ўсяго 3950 бугаёў.

Прапанаваць усім акруговым і раённым выканаўчым камітэтам скончыць арганізацыю злучных пунктаў да пачатку пасеўнай кампаніі, прычым у паселішчах, якія маюць 30 і больш двароў—арганізаваць сетку злучных пунктаў з грамадзкімі бугаямі.

22. Прапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з навукова-дасьледчым інстытутам імя У. І. Леніна, Белкалгассаюзам, Белмалжывёлсаюзам і Белсельтрэстам на падставе папярэдніх матар'ялаў навукова-дасьледчага інстытуту імя У. І. Леніна аб выніках досьледаў буйнага рагатага жывёлаводзтва разгарнуць гнездавую працу над лепшай буйнай рагатай жывёлай у раёнах Менскай, Магілеўскай, Віцебскай і Мазырскай акруг для захаваньня, палепшаньня і распаўсюджаньня гэтай жывёлы. Адначасна прапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства і навукова-дасьледчату інстытуту працягваць работу па выяўленьню гнёздаў лепшай жывёлы і ў другіх раёнах БССР.

23. Для поўнай і сваячаснай загрузкі бэконнай прамысловасьці кандыцыйнай сыравінай, а таксама для павялічэньня заводзкай прадукцыі для палепшаньня мясцовай сьвінагадоўлі, прапанаваць НК Зему арганізаваць у аграмаджаным сэктары 120 прамыслова-адкормачных бэконных баз, з іх у савецкіх гаспадарках 10, калгасах—85 і па лініі малочна-жывёлаводнай каапэрацыі—25, а таксама 115 племрассаднікаў, з якіх у савецкіх гаспадарках 15 і калгасах 100.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з Белсельтрэстам, Белкалгассаюзам і Белмалжывёлсаюзам на працягу 2 месяцаў вызначыць адпаведныя гаспадаркі для канцэнтраваньня ў іх вышэйпералічаных мерапрыемстваў па сьвінагадоўлі і правесьці падрыхтоўчую працу з такім разьлікам, каб з сакавіка месяца 1930 году прыступіць да будаўніцтва.

24. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Белмалжывёлсаюзу і Белкалгассаюзу распрацаваць пытаньне аб пераразьмеркаваньні коньскага пагалоўя ў БССР у зьвязку з суцэльнай калектывізацыяй раёнаў, сканцэнтраваўшы ў канаводных раёнах племянную працу для забясьпечаньня цягавай сілай гаспадарак сацыялістычнага сэктару. Адначасна пашырыць колькасьць злучных пунктаў да 2000.

25. У галіне насенаводзтва кармавых траў: лугавых і палявых і караньплодаў дабіцца рашучага пералому, узяўшы напрамак на канцэнтрацыю вырашчваньня гэтага насеньня ў савецкіх і калектыўных гаспадарках праз вылучэньне і ўключэньне ў дзяржнасенкультуру савецкіх і больш буйных калектыўных гаспадарак. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства да 15 студзеня 1930 году скласьці плян вырашэньня насеньня лугавых і палявых траў і караньплодаў у такім разьмеры, каб цалкам прадукцыяй 1930 году забясьпечыць тэмпы і патрэбнасьці ў насеннаводзтве 1931 г. і складзены плян унесьці на разгляд і зацьверджаньне Эканамічнай Нарады БССР.

26. Для пашырэньня прамысловага птушкаводзтва, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Белкалгассаюзу і Белмалжывёлсаюзу распачаць гнездавую працу па мэтызацыі мясцовай птушкі (кур) праз распаўсюджваньне сярод калгасаў 10000 певеняў і распачаць пабудову 25 інкубатараў, вышукаўшы з адпаведнымі ўстановамі найбольш рацыянальны тып інкубатара для беларускіх умоў і наладзіць мясцовую іх вытворчасьць. Апроч таго, даручыць Белкалгассаюзу арганізаваць 35 племянных рассаднікаў птушкі і 3 прамысловыя гаспадаркі па яечнай прадукцыі.

27. Даручыць Народнаму Камісарыяту Гандлю разам з Народным Камісарыятам Земляробства і кантрактуючымі арганізацыямі на працягу 2-х тыдняў унесьці ў ЭКАНА сводны плян кантрактацыі на 1930 г., выходзячы з патрэбы стопроцантнай кантрактацыі пасеўных плошчаў па зернавых культурах і максымальнага ахопу таварнай часткі па іншых культурах.

Адначасна абавязаць раённыя выканаўчыя камітэты і сельскія саветы больш дапамагаць кантрактуючым арганізацыям праз фактычны ўдзел у справе кантрактацыі з сталай праправерка... *[sic]* праз фактычны ўдзел у справе кантрактацыі з сталай прапрацоўкай плянаў кантрактацыі, кантрактацыйных дагавораў на вытворчых нарадах, камісіях, сэкцыях сельсаветаў і папярэднім шырокім абгаварэньнем на бядняцка-серадняцкіх сходах з уключэньнем у дагаворы мінімуму агракультурных мерапрыемстваў адпаведна з умовамі раёнаў і культур, а таксама праверкай іх выкананьня.

28. Прапанаваць ВСНГБ прыняць захады да пуску ў бліжэйшы час усіх размольных фасфарытных установак і ўвядзеньню на іх бесперапыннага рабочага тыдню і 3-хзьменнай працы.

29. Улічваючы практыку мінулага году па збору і захоўваньню попелу на ўгнаеньне, даўшую ў вясеньнюю пасеўную кампанію звыш 14000 тон попелу, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Вышэйшаму Савету Народнай Гаспадаркі, акрвыканкомам і райвыканкомам арганізаваць сыстэматычны збор і захаваньне попелу на ўгнаеньне на ўсіх прадпрыемствах і сярод насельніцтва гарадоў і вёсак. Даручыць акруговым выканаўчым камітэтам распрацаваць сыстэму мерапрыемстваў па збору попелу насельніцтвам і скарыстаньні яго на ўгнаеньне.

30. Пасьпяховае выкананьне пляну сельскагаспадарчай кампаніі вымагае асаблівай увагі да пытаньняў арганізацыі і падвышэньня прадукцыйнасьці працы, а таксама ўзмацненьня працоўнай дысцыпліны ў калгасах і савгасах. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, Белсельтрэсту, Белкалгассаюзу і АВК разгарнуць працу па сацыялістычнаму спаборніцтву ў савгасах, калгасах і ў вёсках, шырока разгарнуць працу па абгаварэньню задач сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 году і ажывіць вытворчыя нарады ў вёсках, арганізаваць у савгасах і калгасах ударныя брыгады.

31. Улічваючы вялікае значэньне сельска-гаспадарчай кампаніі для далейшага пашырэньня сельска-гаспадарчай вытворчасьці і сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, прапанаваць акруговым і раённым выканаўчым камітэтам плян сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 г. канкрэтызаваць і давесьці да кожнай вёскі, савецкай і калектыўнай гаспадаркі, абмеркаваўшы ўсе пытаньні сельска-гаспадарчай кампаніі на шырокіх вытворчых нарадах у калектыўных і савецкіх гаспадарках, на прэзыдыумах і пленумах сельскіх саветаў і шырокіх сходах бядняцка-серадняцкіх мас вёскі. Правядзеньне пляну да вёскі цалкам закончыць да 25-га студзеня 1930 г., а плянаваньне ў акругах да 1-га студзеня, у раёнах да 10-га студзеня і сельсаветах—да 15-га студзеня 1930 г.

32. Разгарнуць працу па ўцягненьні ў мерапрыемствы сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 г. шырокіх колаў савецкай грамадзкасьці, камсамолу, прафсаюзаў, рабочых брыгад, шэфтаварыства, камітэтаў сялянскай узаемадапамогі, настаўніцтва, агра-упаўнаважаных і ўвесь актыў рабочае клясы і бядняцка серадняцкіх мас.

Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з прафэсыйнымі арганізацыямі распрацаваць і ажыцьцявіць пытаньне аб пасылцы рабочых брыгад на вёску для падрыхтоўкі да вясеньняй пасеўнай кампаніі. Толькі пры ўмове шырокага ўдзелу ў мерапрыемствах вясеньняй сельска-гаспадарчай кампаніі рабочае клясы і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі можна будзе з посьпехам выканаць вялікія задачы сельска-гаспадарчай кампаніі і ажыцьцявіць вызначаныя мерапрыемствы.

33. Пры правядзеньні ўсіх мерапрыемстваў па сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі забясьпечыць у працы зямельных і каапэрацыйных органаў поўнае ажыцьцяўленьне чоткай клясавай лініі.

Асноўнай умовай далейшага пасьпяховага рашучага наступленьня на кулацкія элемэнты вёскі і пераадоленьня іх супраціўленьня, павінна быць поўнае ажыцьцяўленьне вызначаных мерапрыемстваў па сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, разгортваньне масавай і суцэльнай калектывізацыі і вытворчай каапэраваньня, пашырэньне кантрактацыі, яшчэ большага ўзьняцьця і арганізацыі самадзейнасьці батрацкіх і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі навакол асноўных практычных задач сацыялістычнага будаўніцтва сельскай гаспадаркі.

34. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства і акруговым выканаўчым камітэтам ужыць захады ў тых выпадках, калі кулацкія і заможныя гаспадаркі вёскі, у відзе супраціўленьня сацыялістычным мерапрыемствам, скарачаюць плошчу пасеваў, перадаваць гэтую плошчу для скарыстаньня бядняцкай часткі вёскі, ці аграмаджанаму сэктару.

35. Прапанаваць Белдзяржвыдавецтву і Народнаму Камісарыяту Земляробства сваечасна выдаць адпаведную літаратуру да пасеўнай кампаніі 1930 г. і прасунуць яе да чытача. Цэнтральнаму і мясцоваму пэрыядычнаму друку неадкладна распачаць кампанію па папулярызацыі задач і ўсіх практычных мерапрыемстваў сельска-гаспадарчай кампаніі з выяўленьнем усіх недахопаў у падрыхтоўцы да яе.

36. Плян фінансаваньня мерапрыемстваў вытворчай сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 году прыняць у агульнай суме 23 млн. руб., з якіх па лініі Белсельбанку 16 млн. руб. і ўзьняць хадайніцтва перад Саветам Працы і Абароны аб пакрыцьці нехапаючай сумы.

37. Прапанаваць Народнаму Камісарыяту Земляробства разам з Дзяржпланам і Народным Камісарыятам Асьветы на працягу двох тыдняў распрацаваць пытаньне адносна кадраў, патрэбных для забясьпечаньня поўнага выкананьня пляну сельска-гаспадарчай кампаніі 1930 г., у паасобку Народнаму Камісарыяту Асьветы і Народнаму Камісарыяту Земляробства распрацаваць пытаньне аб скарыстаньні ў зімовы пэрыяд у выглядзе вытворчай практыкі студэнтаў сельска-гаспадарчай Акадэміі і тэхнікумаў у падрыхтоўцы да правядзеньня вясеньняй пасеўнай кампаніі.

38. Лічачы намечаную плянам пасеўную плошчу ў савецкіх гаспадарках (44,5 тыс. га) недастатковай і надаючы асаблівую ўвагу далейшаму будаўніцтву савецкіх гаспадарак, асабліва буйных, даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства і Белсавгасцэнтру і акруговым выканаўчым камітэтам прыняць канкрэтныя меры для ўзмацненьня савгаснага будаўніцтва, палепшаньня работы існуючых савецкіх гаспадарак і арганізацыі навых шляхам выяўленьня зямельных фондаў.

39. Лічыць патрэбным узьняць у цэнтры хадайніцтва аб дадатковым завозе ў БССР 4.166 тон лубіну для вясеньняй пасеўнай кампаніі.

40 Даручыць Цэнтральнай Статыстычнай Управе распрацаваць пытаньне аб прыстасаваньні форм вясеньняга апросу да значна павялічыўшайся ролі аграмаджанага сэктару ў сельска-гаспадарчай вытворчасьці.

41. Лічыць патрэбным, каб 60 проц. вызначаных па пляну фінансаваньня сродкаў было асыгнавана ў першым паўгодзьдзі 1929-30 г. Даручыць Народнаму Камісарыяту Фінансаў і Белсельбанку ажыцьцявіць гэтую дырэктыву.

42. Даручыць Народнаму Камісарыяту Земляробства, акруговым і раённым выканаўчым камітэтам пільна сачыць за выкананьнем пастановы СНК аб правядзеньні ў жыцьцё аграмінімуму і заамінімуму, уцягваючы ў гэтую працу шырокія колы батрацкіх і бядняцка-серадняцкіх мас вёскі. Распрацаваць і ўстанавіць грамадзкі сыстэматычны кантроль над выкананьнем гэтых мерапрыемстваў.

СТАРШЫНЯ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР М. ГАЛАДЗЕД

КІРАЎНІК СПРАЎ САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ І ЭКАНАМІЧНАЕ НАРАДЫ БССР М. КАЛЕВІЧ

14 сьнежня 1929 г. г. Менск.

КЛЯСА СУПРОЦЬ КЛЯСЫ

7.500 рабочых выкінута на брук

БЭРЛІН, 16-XII. Саюз прамыслоўцаў у Сілезіі паведаміў праўленьне прафэсыянальнага саюзу каменшчыкаў аб тым, што з 28-га сьнежня звальняецца 7.500 рабочых. Большая частка намечаных да звальненьня рабочых працавала на працягу апошняга году менш 26-ці тыдняў і ня мае з гэтае прычыны права на атрыманьне дапамогі па беспрацоўі.

Паведамленьне аб звальненьні прыслана ў выніку надаўніх патрабаваньняў каменьшчыкаў павялічыць заработак. Праўленьне рэфармісцкага прафсаюзу ўхілілася ад адкрытай барацьбы і спрабуе «мірна ўпарадкаваць» канфлікт пры дапамозе арбітражу.

Паліцэйскі тэрор

ПРАГА. Камуністычны дэпутат Сідарак выступіў з пратэстам супроць канфіскацыі ўладамі гораду Хуста (Закарпацкая Украіна) украінскай літаратуры, выкрытай пры вобысках сярод закарпацкай моладзі.

Сідарак пры гэтым зазначыў, што адабраныя паліцыяй кнігі вольна прадаюцца ва ўсіх кнігарнях.

Дэманстрацыі беспрацоўных

БЭРЛІН. За апошні час у шмат якіх гарадох Нямеччыны адбываюцца масавыя дэманстрацыі беспрацоўных у знак салідарнасьці з патрабаваньнямі камфракцый камунальных самакіраўніцтваў.

Сацыял-дэмакратычныя рабочыя супроць правадыроў

ВЕНА, 15. Камітэт апазыцыйных членаў сацыял-дэмакратычнай партыі Аўстрыі склікаў у Вене адкрыты сход пратэсту супроць рэформы канстытуцыі і здрадніцтва сацыял-дэмакратычных лідэраў. На сходзе прысутнічала каля 1500 рабочых, пераважна сацыял-дэмакратаў. Прамоўцы ўказвалі, што сярод рабочых, якія прымыкаюць да сацыял-дэмакратычнай партыі, расьце абурэньне здрадніцтвам правадыроў, палітыкай тэрару, праводзімай ЦК сацыял-дэмакратычнай партыі выключэньне ўсіх рабочых, якія імкнуцца да рэвалюцыйнай барацьбы. Сходам ухвалены рад баявых рэвалюцыйных лёзунгаў

ПРЫВІТАНЬНЕ ЦВК і СНК БССР

Прадстаўнікі груп беднаты Бабруйшчыны, сабраўшыся на сваёй канфэрэнцыі пасылаюць шчырае прывітаньне ЦВК і СНК БССР і выказваюць поўную ўпэўненасьць у тым, што рабочыя і бядняцка-серадняцкія масы Савецкай Беларусі пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і савецкага ўраду справяцца з задачамі сацыялістычнай перабудовы краіны. У выкананьні гэтых задач мы прымем актыўны ўдзел і дапаможам савецкай уладзе правесьці поўную калектывізацыю акругі на працягу двох год.

Няхай жыве савецкая ўлада! Няхай жыве Савецкая Беларусь!

Супярэчнасьці у лягеры польскага фашызму

Польскі фашызм перажывае крызысныя дні. Крызіс выклікан зусім ня тым, што перапуджаная сваёй уласнай адвагай «апазіцыя» выказала недавер'е «габінэту палкоўнікаў». Пілсудзкаму і пілсудчыкам ня цяжка было-б справіцца з соймам, і „апазіцыя" пры першым-жа вокрыку скінула-б з сябе воўчую шкуру, паказваючы сваю авечую надпявольнасьць. Крызіс абумоўліваецца тым, што катастрафічнае звужэньне сацыяльнай базы польскага фашызму настала раней, чымся польскі фашызм здолеў перайсьці на наступную стадыю свайго афармленьня.

Пілсудчына выкрыла сябе перад шырокімі масамі, асноўнай масай сялянства, дробнай, а ў значнай меры і сярэдняй гарадзкой буржуазеі, ня здолеўшы да гэтага часу перабудаваць свае шэрагі. Польскі фашызм катастрафічна шпарка выкрыў сваю сутнасьць прадстаўніка буйнага прамысловага, фінансавага і аграрнага капіталу, а пілсудчыкі ня здолелі пераступіць парогу наступнага этапу фашызацыі краіны. Нячуваныя зыгзагі польскай палітыкі, бясконцыя нечаканасьці і вымушаныя выбрыкі зьяўляюцца прадуктам нерашучасьці і адсутнасьці арыентаваньня ў верхавінах пілсудчыны, якая ня вырашыла для сябе асноўнага пытаньня, як пайсьці насустрач рэвалюцыйнай хвалі, якая ўсё ўзьнімаецца: спаткаць яе аголеным кулаком фашысцкай дыктатуры, ці паспрабаваць перагарадзіць ёй шлях на ўсеўзброеньні фашызму, камбінаванага з парлямантам, дэмакратычнай канстытуцыяй і шырока разгорнутымі фашысцкімі сьцягамі пэпээсаўцаў? Гэтага пытаньня ня вырашылі яшчэ самі пілсудчыкі.

* * *

У разгар барацьбы ППС з урадам, напярэдадні скліку сэсіі сойму, адчыненьню якой перашкодзіў прыход узброеных афіцэраў у памяшканьне сойму, лідэры ППС зрываюць адну за адной забастоўкі варшаўскіх мэталёўцаў і капальнікаў, даводзячы на справе сваім гаспадаром, што сацыял-фашысцкі, прафсаюзны і партыйны апарат здольны яшчэ рабіць ім значныя паслугі ў справе прыдушэньня рэвалюцыйнага руху. Лідэр ППС Недзялкоўскі паўтарае штодзённа ў «Роботніку», што няўважлівая палітыка „палкоўнікаў" разьвязвае сілы, якія загубляць ня толькі фашызм, але і ППС. Няўважлівыя адносіны ў такі цяжкі момант да такіх прылад прыдушэньня мас, як парлямант, „законнасьць", канстытуцыя, дэмакратыя, прыводзяць да непасрэднай пагібелі дзяржавы, — заяўляе ППС. Сацыял-фашысты выступаюць за законнасьць і размахваюць паліняўлым сьцягам польскага парлямантарызму. Калі яе ўласныя довады не дапамагаюць, дык ППС заклікае ў сьведкі сваіх замежных прыяцелеў з II Інтэрнацыяналу. На сцэну выходзяць маніфэсты Вандэрвэльдэ, Лёкена і лідэраў ангельскай рабочай партыі. Вандэрвэльдэ награжае Польшчы нездаволеньнем II Інтэрнацыяналу, Лёкен нужае падрывам сымптый буржуазнай Францыі, ангельскія сацыялісты паклёпваюць па плячы старога парлямапцкага пашляка Дашынскага.

З другога боку ўсё вастрэй выступае крайняе крыло пілсудчыкаў, якое штурхае да рашучай разьвязкі. „Палкоўнікі" патрабуюць пераходу ад слоў да справы. Сойм павінен быць і будзе разагнаны,—заяўляюць „палкоўнікі", якія пасядаюць у эўропейскім кафэ, якое замяніла цяпер цалкам кулуары сойму і яго багаты буфэт. Цяпер ніяк ужо не абысьціся без дзяржаўнага перавароту,—трэ радасна рукі манархічнае „Слово". Ня трэба разганяць сойму, але можна сойм распусьціць і новых выбараў не назначаць, раіць паважны лідэр кансэрватараў Радзівіл. Гаспадарчае жыцьцё патрабуе спакою, але гаспадарчыя колы гатовы згадзіцца і на гэтую ахвяру, каб пасьля няўхільных перажываньняў (дзяржаўны пераварот) жыцьцё пацякло ўжо больш нармальным шляхам, — піша з з няшчырым уздыханьнем орган прамысловай і фінансавай буржуазеі „Пшэглёнд Гаспадарчы".

Вось такія супярэчнасьці ў лягеры польскіх фашыстаў.

* * *

ППС ня ведае, што рабіць. Пэпэсаўцы ня вераць, што іх голас папярэджаньня будзе пачутым, і з жахам глядзяць на будучае.

Парлямапцкая „апазіцыя" ўпэўнена, што ў дзень адчыненьня сойму, якое не адбылося, 31-га кастрычніка ўсё было падрыхтавана для дзяржаўнага перавароту. Пранырлівыя вочы ашалеўшых ад страху пэпээсаўскіх наглядчыкаў бачылі ў кішэнях засеўшых у вэстыбюлі сойму афіцэраў «чорныя бліскучыя браўнінгі». Пэпээсаўская разьведка данесла, што ў вайсковым шпіталі, які знаходзіцца побач з соймам, былі прыстасаваны спэцыяльныя апэрацыйныя залі для пацярпеўшых на соймавым фронце. Нелегальная лістоўка паведамляе, што сам Пілсудзкі струсіў і прыехаў у сойм у сталёвым панцыры пад маршальскай вопраткай.

Але пераварот не адбыўся і, ачухаўшыся ад першага страху, апазіцыянэры ствараюць легенду аб тым, як Дашынскі выратаваў польскі парлямантарызм. Успамінаецца на ўсе спосабы казка для дзяцей малодшага ўзросту аб тым, што хітрэвумны Дашынскі, не адчыніўшы зусім пасяджэньня сойму, ня даў магчымасьці пілсудчыкам яго разагнаць.

Пасьля 30-ці дзён, дадзеных прэзыдэнтам народным абраньнікам для супакоеньня нэрваў, сабраўся паўторна парлямант. На гэты раз абыйшлося без афіцэраў. Парлямапцкае жыцьцё пацякло па «нармальным русьле». Больш таго, урад дазволіў нават выказаць сабе недавер'е.

На двух пасяджэньнях сойму, якія зацягнуліся да позьняй ночы, ізноў абмяркоўвалася—гэты раз з парлямапцкай трыбуны—асноўнае пытаньне, што рабіць далей. Што мэтазгодней: парлямапцкая дэмакратыя ці аголены панцырны фашысцкі кулак? Прытарна-салодка гаварыў Дашынскі аб каханьні да адважнай арміі. Недзялкоўскі кляўся ў вернасьці кожнаму новаму ўраду, які захоча супрацоўнічаць з соймам. Праліваў горкія сьлёзы лідэр сялянскага «Вызваленьня» Луг. І ўсе разам прыемна ўхмыляліся міністру Матушэўскаму, крыху перарывалі Славой-Складкоўскага, з глыбокай увагай выслухоўвалі прэм'ера Сьвітальскага. Колькі можна—пашумелі, колькі можна—пакрычалі—і ўсё было-б добра, калі-б у нудныя парлямапцкія будні не засьвяціў чырвоны сьцяг, узьняты на лаўках левага рабоча-сялянскага блёку.

Дашынскі ўжыў усе захады да таго, каб ня даць слова сапраўдным прадстаўніком рабочых мас. Дашынскі, які, згодна правільнай характарыстыкі камфракцыі, добра выконвае ў сойме тую-ж ролю, якую адыгрывае міністр унутраных спраў Складкоўскі па-за соймам, хацеў гэтым падкрэсьліць, што ў соймавых спрэчках польскага фашызму камуністы ня ўдзельнічаюць.

Але не ўдалося мацераму парлямантарыю сьціснуць рот прадстаўнікоў рэвалюцыйных рабочых і сялян. У некалькіх лёзунгах, кінутых з месца выключанымі з пасяджэньня рабоча-сялянскімі дэпутатамі, была выкрыта тая камэдыя, якая так цяжка разыгрывалася на працягу двух дзён у сойме.

Перапуд і жах, дзікае шалёнства выклікала невялічкая група рабоча-сялянскіх дэпутатаў, якія ўзьнялі **чырвоны сьцяг**. Паперакор Дашынскаму прадстаўнікі рэвалюцыйных мас дамагліся слова ў сойме.

Распачаўся ўрадавы крызіс. Спрэчкі ў лягеры фашыстаў перанесены з сойму ў іншую форму.

Адбываецца агіднае скаканьне навакол складаньня новага габінэту. «Апазіцыя» на каленях вымальвае хоць бачнасьць уступак. За мінімальную фармальную ўступку „апазіцыя" кляпецца служыць верна кожнаму ўраду. Яна гатова абвясьціць звальненьне міністра працы Прыстара і замену его на другога фашыста перамагою дэмакратыі. Яна гатова прызнаць урад Патэка ўрадам ліквідацыі фашысцкай сыстэмы. Яна гатова абвясьціць фашыста Матушэўскага абаронцам дэмакратычных „свабод".

Пэпээсаўцы выпрашваюць. Пілсудчыкі свайго слова яшчэ не сказалі.

К. В.

Варшава, сьнежань.

Хто замазаў скрыўленьне клясавай лініі?..

(З ПРАКТЫКІ „РАБОТЫ" МЕНСЕЛЬКРЭДЫТСАЮЗУ)

22 верасьня бягучага году ў артыкуле „Практыка замазваньня скрыўленьня клясавай лініі ў Менселькрэдытсаюзе" мы пісалі аб тым, што некаторыя інструктары ў сваёй рабоце на мясцох не зварочваюць увагі на скрыўленьне клясавай лініі с.-г. крэдытнымі таварыствамі. Зазначалі мы таксама і на тое, што асобныя інструктары Менселькрэдытсаюзу замазваюць гэтыя скрыўленьні.

У адказ на наш артыкул праўленьне Менселькрэдытсаюзу піша:

„Гэтым паведамляю, што ўтвораным расьсьледваньнем фактаў, зьмешчаных у В/газэце ад 22-IX г. г. пад назвай „Практыка замазваньня скрыўленьня клясавай лініі ў Менсельнрэдытсаюзе", высьветлілася, што скрыўленьне клясавай лініі ў рабоце Старасельскага с-г т-ва мела месца, за што праўленьне гэтага т-ва прыцягваецца да судовай адказнасьці".

Правільна, так і гаварыла ў сваім акце абсьледваньня стажорка-інструктар т. Нямцова, але сталы інструктар Менсельнрэдытсаюзу т. Ярошэнка, які выяжджаў праз 3 месяцы пасьля тав. Нямцовай, заняўся замазваньнем правага ўхілу на практыцы і ў сваім акце ад 26-VII—29 г. пісаў:

... „Злачыннага напрамку ў рабоце таварыства мною не заўважана, а ўсе ўказаныя недахопы—вынікі перагружанасьці і г. д. і т. п."...

Далей праўленьне Менсельнрэдытсаюзу піша:

„Што-ж датычыцца практыкі замазваньня скрыўленьня клясавай лініі ў Менсельнрэдытсаюзе, ДЫК ПА ЎСІХ МАЮЧЫХСЯ МАТАР'ЯЛАХ ТАКОЕ ЗЬЯВІШЧА НЯ МЕЛА МЕСЦА"...

А мы параім уважліва прагледзіць справу Барысаўскага сел.-гасп. крэдытнага таварыства. Там знойдуцца вельмі цікавыя матар'ялы, якія яскрава сьведчаць аб... аб замазваньні скрыўленьня клясавай лініі ня толькі інструктарам Менсельнрэдытсаюзу, але і яго праўленьнем.

Прыблізна ў палове лістапада 1928 г. у „Зьвязьдзе" і ў нашай газэце пісалася, што [illegible] таварыства [illegible] асоб, ня[illegible] гаспадар[illegible].

20 лі[illegible] інструкт[illegible] 17 сьне[illegible] работы [illegible] грунтоў[illegible] ледзь не [illegible].

У гэт[illegible] шым пі[illegible]:

[illegible]

Мы д[illegible]паў і п[illegible]кі дапам[illegible]цы інстр[illegible]ходзіць [illegible].

З абс[illegible]саўскае [illegible] спэкуля[illegible]валіся д[illegible]рыства крэдытавала асоб, якія ня маюць ніякага дачыненьня да сельскай гаспадаркі, а з калгасаў браўся павялічаны проц. па атрыманым крэдытам і аб цэлым шэрагу і інш. злачынстваў.

У вывадах ні слова аб скрыўленьні [illegible]

[illegible] суме ад 60 да 350 руб. агулам на 10000 руб. Значыцца, хтосьці з Менсельнрэдытсаюзу замазаў вынікі работы мясцовай камісіі, якая гэта выявіла і аб чым пісалі ў свой час «Зьвязда» і наша газэта.

В. Паўночны.

Усебеларуская нарада — аграрнікаў-марксыстаў

ТАВАРЫСТВА АГРАРНІКАЎ-МАРКСЫСТАЎ—МОЦНЫ АТРАД КП(б)Б НА ФРОНЦЕ БАРАЦЬБЫ З РЭШТКАМІ „ПРШЫЧЭПАЎШЧЫНЫ", У БАРАЦЬБЕ ЗА ЛЕНІНСКУЮ ЛІНІЮ

17 сьнежня пры АПАД ЦК КП(б)Б адчынілася Усебеларуская нарада аграрнікаў-марксыстаў. [illegible]

[illegible] ствам аграрнікаў.

Затым тав. Сяньковіч адзначае, што нам яшчэ трэба вырашыць шэраг буйнейшых пытаньняў пляніраваньня і раёнаваньня сельскай гаспадаркі.

— Мы яшчэ працуем пакуль што неплянавана, мы толькі пасьпелі выдзяліць раёны аграрна-індустрыяльныя, нам яшчэ трэба больш дакладна плянаваць нашу работу ў гэтай галіне. Задача нашага таварыства—дапамагчы тут нашым плянуючым органам і органам Наркамзему.

Нам неабходна ўзьдзейнічаць на армію агратэхнічнага пэрсаналю, які [illegible] непарыўную сувязь паміж тэарэтычнымі работнікамі і работнікамі-практыкамі.

* * *

На дзённым пасяджэньні 17-XII нарада заслухала падрабязны даклад прадстаўніка камакадэміі т. Верамейчава аб барацьбе на ідэалёгічным аграрным фронце.

* * *

На вячэрнім пасяджаньні быў заслухан даклад т. Плічука аб барацьбе на ідэалёгічным фронце ў БССР.

Затым пачаліся спрэчкі па абодвых дакладах.

Па Беларускай ССР

(Ад нашых карэспандэнтаў)

Справаздачная кампанія саветаў

Ворша, 16-XII. З прычыны таго, што перавыбарчая кампанія саветаў адкладзена, на Аршаншчыне будзе праводзіцца справаздачная кампанія дэпутатаў усіх саветаў і выканкомаў у тыя тэрміны, якія былі вызначаны плянамі правядзеньня справаздачна-перавыбарчай кампаніі, бо да гэтага часу дэпутаты яшчэ не рабілі справаздач перад выбаршчыкамі аб сваёй працы. Разам са справаздачамі дэпутатаў будуць рабіць справаздачы аб сваёй рабоце камісіі пры сельскіх саветах і сэкцыі пры гарсаветах.

Да пачатку справаздачнай кампаніі райвыканкомы і сельсаветы павінны падрыхтаваць пытаньне аб давыбару дэпутатаў у склад саветаў замест выбыўшых і поўнасьцю скарыстаць закон аб датэрміновым адклікаць ні са складу саветаў тых дэпутатаў, якія не вялі ніякай работы і ня выконвалі наказаў выбаршчыкаў. Асаблівая ўвага павінна быць зьвернута ўсімі саветамі і райвыканкомамі на справу дапамогі ў пастаноўцы дакладаў на сходах выбаршчыкаў дэпутатамі-батракамі, жанчынамі і калгасаўцамі. У кожным савеце перад справаздачнай кампаніяй павінна быць праведзена інструкцыйная нарада аб справаздачы дэпутатаў перад выбаршчыкамі.

Галоўным чынам увага будзе зьвяртацца на тое, каб справаздачы дэпутатаў давалі поўныя адказы на ўсе пытаньні выкананьня наказаў выбаршчыкаў і ўдзелу дэпутатаў у рабоце савету. У сваю чаргу справаздачы прэзыдумаў саветаў і райвыканкомаў асабліва рашуча павінны завастрыць увагу выбаршчыкаў на справах выкананьня загатовак наогул і ў прыватнасьці на выкананьне загатовак ільнавалакна, леса, хлеба, на мабілізацыі сродкаў насельніцтва ў дзяржаўны зварот, калектывізацыі сельскай гаспадаркі і папулярызацыі пастановы ЦВК і СНК БССР аб дапамозе асобам і гаспадаркам, якія пацярпелі ад кулацкага гвалту.

У лютым месяцы 1930 году ў раённых цэнтрах будуць праведзены тыднёвыя курсы-нарады старшынь і сэкратароў саветаў, а ў другой палове лютага ў цэнтрах сельсаветаў будуць праведзены трохдзённыя курсы нарады сяброў сельсаветаў. На гэтыя курсы-нарады таксама будзе вылучан і шырокі савецкі актыў з жанчын, батрацтва і калгасаўцаў.

З 25-XII па 15-1 у раёны камандыруюцца адказныя акруговыя працаўнікі ў дапамогу ўсім сельсаветам і райвыканкомам па правядзеньні справаздач дэпутатаў перад выбаршчыкамі.

А. К.

Правялі давыбары сельсавету

(Калінкавічы, Мазырск. акр.)

У вёсцы Гарочыцах адбыліся давыбары членаў сельсавету. У гэтай вёсцы было абрана летась 12 членаў с.-с. Пяць з іх выехалі з вёскі.

Сход выключыў са складу сельсавету Цітава Якава—самагоншчыка (быў злоўлены з апаратам) і Булаўку Ц., як непрацаздольнага.

Абралі 7 новых членаў сельсавету. Усе абраныя—беднякі, з іх 2 члены калгасу імя газэты „Савецкая Беларусь".

Цяпер у вёсцы Гарочыцы з 12 членаў сельсавету 6 чалавек калгасьнікаў. Гэта кажа аб аўтарытэтнасьці калгасу „СБ".

ВАС. ДУБОВЫ.

Рыхтуемся да арганізацыі новых каапэрац. аб'яднаньняў

Ворша, 15-XII. На Аршаншчыне пачалася падрыхтоўчая работа да арганізацыі новых пачатковых сельска-гаспадарчых каапэрацыйных аб'яднаньняў. Усяго будзе арганізавана 281 аб'яднаньне, з якіх: 20 агнятрывалых, 145 пасялковых, 44 машынных, 16 малочна-сыраварных, 35 мэліярацыйных, 9 насеннаводных, 2 ільнаводных, 4 птушкаводных, 1 рыбаводнае і 15 тарфяных. Такім чынам у наступным сельска-гаспадарчым годзе першапачатковых каапэрацыйных сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў будзе арганізавана амаль што ў два разы больш, чым у 1928-29 годзе.

На палітычна-прынцыповай вышыні

(Праверка і чыстка вытворчых ячэек КП(б)Б)

Ужо пачалася чыстка вытворчых ячэек. Зараз можна сказаць аб некаторых момантах падрыхтоўкі і ходзе чысткі.

У асноўным вытворчыя ячэйкі падрыхтаваліся да праверкі чысткі здавальняюча. Праўда, у самой падрыхтоўцы адчуваліся перабоі. Калі адразу, пасьля XVI партканфэрэнцыі адчуваўся пад'ём у працы па падрыхтоўцы, дык пасьля некаторага часу праца замерла. У той час ня было яшчэ поўнага ўразуменьня самімі ячэйкамі, што ім трэба рабіць для лепшай падрыхтоўкі да чысткі, яшчэ ня былі ўяўлены задачы ўвязкі праверкі чысткі з вярбоўкай перадавых рабочых ад варштату ў партыю, ня былі распрацаваны мэтады працы з беспартыйнымі рабочымі.

Пачатак праверкі і чысткі савецкіх ячэек ускалыхнуў вытворчыя ячэйкі і апошнія пачалі сапраўдную падрыхтоўку. Былі выпрацаваны новыя мэтады і формы працы па падрыхтоўцы: 1-я друкарня праводзіла вечары запытаньняў і адказаў за шклянкай гарбаты, паліт-лётарэі, спэцыяльна прысьвечаныя да чысткі і росту партыі. Разьвешаны скрынкі для заяў на асобных партыйцаў, закуплены брашуры аб чыстцы партыі і роздаены рабочым, прычым уся гэта праца была увязана з вярбоўкай ў партыю, Тое самае зрабілі зав. „Дрэваапрацоўшчык" «Камунар», ф-ка „Акцябр". На апошніх праца па падрыхтоўцы ўскладнялася яшчэ тым, што ф-ка працуе па зьменам, але-ж і тут былі знойдзены мэтады абслугоўваньня усіх зьмен. Прадпрыемствы, якія раней адставалі, зараз таксама падцягнуліся. Хлебазавод за апошнія часы правеў вялікую працу.

Вялікі штуршок у гэтым напрамку дала нарада вытворчых ячэек пры райкоме, дзе былі заслуханы інфармацыі з месц.

Трэба яшчэ раз адзначыць, што толькі ў апошнія часы была ўвязана падрыхтоўка да праверкі і чысткі з вярбоўкай у партыю,—і гэта ўжо дало некаторыя вынікі. Друкары прынялі зараз у партыю каля 20 чалавек, таксама ф-ка «Акцябр», будаўнікі і інш.

У ячэйцы заводу «Дрэваапрацоўшчык» ужо скончана праверка і чыстка. Там адзначана, што была добрая падрыхтоўка. На сходах па праверцы і чыстцы прысутнічала амаль што уся маса рабочых. Спрэчкі па справаздачы бюро, а таксама па пэрсанальным кандыдатурам былі наогул здаровыя. Правяралі кожнага партыйца з пункту погляду яго прыкладнасьці на вытворчасьці. Ячэйка змагла зацікавіць рабочых. На заводзе былі разьвешаны сьветавыя плякаты з заклікам удзельнічаць у чыстцы і ўступаць у шэрагі Ленінскай партыі. Заключны сход ячэйкі закончыўся прыёмам рабочых у партыю.

Праверка і чыстка парт-калектыву будаўнікоў таксама стаяла на палітычнай вышыні. Рабочыя давалі адпор усім нездаровым, з асабістымі разрахункамі, выступленьням.

Той час, які застаўся да праверкі вытворчыя ячэйкі павінны выкарыстаць для яшчэ лепшай падрыхтоўкі, трэба ўвязаць усе гаспадарчыя і палітычныя кампаніі з праверкай і чысткай і апошнюю больш увязаць з ростам партыі.

Праверкомам і буйным ячэйкам трэба распрацаваць такія мэтады працы, каб прыцягнуць усе зьмены і цэхі да удзелу ў праверцы і чыстцы. Трэба зрабіць так, каб кіруючы склад парткалектыву праходзіў праверку пры удзеле усіх рабочых ф-кі ці заводу.

Вопыт паказаў, што ў нас на прадпрыемствах ёсьць вялікія кадры беспартыйных рабочых для вярбоўкі ў партыю.

Фрунзэўскі райком пастанавіў, каб к падыходзячай раённай канфэрэнцыі мець у партыйнай арганізацыі 50 пр. рабочых ад варштату. Праверка і чыстка вытворчых ячэек павінна нам дапамагчы у выкананьні гэтай задачы.

Л. ГУРЗВІЧ.

ВЫКАНАЕМ ВАЖНЕЙШУЮ ДЫРЭКТЫВУ ПАРТЫІ

Кампанія перазаключэньня калектыўных дагавароў ня ўсюды праходзіць пры поўнай актыўнасьці рабочых мас і дастатковым удзеле партыйных і прафсаюзных арганізацый. Наш друк зусім мала асьвятляў гэту кампанію

Разгорнем актыўнасьць рабочых вакол пасьпяховага заканчэньня кампаніі, якая зьяўляецца непадзельнай часткай кантрольных лічбаў другога году пяцігодкі

ПАСЬПЯХОВА ЗАКОНЧЫМ КАЛДАГАВОРНУЮ КАМПАНІЮ

Гэтымі днямі павінна закончыцца кампанія перазаключэньня калдагавароў.

Хуткаму тэмпу індустрыялізацыі краіны, посьпехам сацыялістычнага будаўніцтва ў мінулым годзе ў значнай меры спрыяла і спрыяе разгорнутая актыўнасьць і творчая ініцыятыва рабочае клясы.

Пастаўленыя задачы зьніжэньня сабекошту, палепшаньня якасьці прадукцыі і патаненьня кошту будаўніцтва,— зьяўляюцца непадзельнымі часткамі вялікага пляну сацыялістычнага будаўніцтва і могуць быць ажыцьцёўлены толькі далейшым разгортваньнем творчай энэргіі і актыўнасьці рабочай клясы (сацыялістычнае спаборніцтва— ударныя брыгады, цэхі і заводы).

Калдагаворная кампанія, як кампанія, дзе рабочыя з аднаго боку і кіраўніцтвы дзяржаўнымі прадпрыемствамі з другога, падводзяць вынікі мінулага году, вызначаюць рост заработнай платы, прадукцыйнасьці працы і г. д., можа быць пасьпяхова праведзена пры актыўным удзеле ўсіх партыйных і прафсаюзных арганізацый. Трэба мець на ўвазе, што калдагаворная кампанія зьяўляецца шырокай, масавай гаспадарча-палітычнай кампаніяй, што гэтая кампанія набывае асаблівае значэньне ў зьвязку са шпаркім тэмпам сацыялістычнага будаўніцтва, зафіксаванымі ў кантрольных лічбах на наступны гаспадарчы год, што ажыцьцяўленьне плянавых лімітаў будзе адбывацца ва ўмовах абвостранай клясавай барацьбы. Вялікую ролю ў правядзеньні калдагаворнай кампаніі адыгрывае і друк як калектыўны арганізатар мас.

Водлуг тых вестак, якія ёсьць, можна сказаць, што ў справе масавасьці ў нас ня зусім добра. З боку нізавых прафсаюзных арганізацый у ўсяго прафсаюзнага кіраўніцтва таксама ня было да гэтай важнай кампэніі дастатковай увагі. Друк амаль не закрануў гэтай кампаніі. Друк не падрыхтаваўся і не падрыхтаваў рабкораўскай масы да гэтай справы, а з другога боку і прафсаюзы ня імкнуліся зьвязацца з друкам.

Тыя дні, якія засталіся да сканчэньні кампаніі, трэба скарыстаць для большага ўцягненьня рабочых мас у гэту кампанію, увагі нізавога друку, цэнтральных і акруговых газэт для сканчэньня кампаніі. У вырашэньні канфліктаў, выяўленых пры праверцы калдагавораў, павінна быць праяўлена максымальная гібкасьць, у чым, безумоўна адпаведную ролю павінна адыграць і наша прэса. Калдагаворная кампанія павінна быць пасьпяхова закончана. Гэтая пасьпяховасьць будзе забясьпечана толькі пры актыўным удзеле ўсёй рабочай масы, партыйных, прафсаюзных арганізацый і друку.

КАЛДАГАВОР СЫСТЭМАТЫЧНА ПАРУШАЛІ

(Менскі ЦРК)

Праверка калдагавораў па калектыву Менскага цэрабкопу выявіла шэраг парушэньняў і скажэньняў як з боку адміністрацыі, так і групкомаў і работнікаў прылаўка.

З боку адміністрацый былі прыёмы на работу нячленаў саюзу бяз біржы працы. Былі прыёмы нават чужых элемэнтаў. Пратэсты групкомаў не дапамаглі. У часе водпускаў былі выпадкі звальненьня адпачываючых работнікаў, пераводы на ніжэйшыя пасады. Частка групкомаў глядзелі на калдагавор, як на «кавалак паперкі» і ў працягу году ніколі не правярала яго. Зафіксаваны цэлы шэраг прагулаў і спазьненьняў з боку работнікаў.

У некаторых крамах, асабліва ў магазыне № 15, ёсьць выпадкі недапушчальных адносін прадаўцоў да прадаўшчыц.

Загадчык крамай № 11 Львов два дні быў п'яны і не зьявіўся на службу.

Прыклады рвацтва. Крама па продажу начыньня № 59 знаходзіцца ў двары побач са складам начыньня і работнікі прылаўку патрабуюць спэцыяльных рабочых для перапясеньня талерак і шклянак.

Групкомы не праводзілі ніякай выхаваўчай работы сярод работнікаў прылаўка, ня ўжывалі захадаў да зьнішчэньня агідных зьявішч. Сацыялістычнае спаборніцтва засталося на паперы.

Новы калдагавор—гэта **ўзаемнае абавязацельства**, і добра і правільна робіць саюз, прыцягваючы да адказнасьці за супольнае парушэньне самы буйны калектыў—ЦРК.

Л. Манін.

ДЫРЭКТЫВЫ ВЫКАНАЛІ

(Швэйная фабрыка „Октябрь")

Праверка выкананьня старога калдагавору на фабрыцы распачалася яшчэ ў лістападзе. На агульных сходах рабочых, якія праводзіліся па асобных цэхах, былі абраны 4 рабочыя брыгады з 30 чалавек. Брыгадам рабочыя сходы даручылі праверыць наколькі адміністрацыя выканала свае абавязацельствы па дагавору.

На трох агульных сходах былі абгавораны вывады рабочых брыгад і даклад адміністрацыі. Тут трэба зазначыць, што падрыхтоўчая праца была праведзена недастаткова і таму наведваньне сходаў было слабое—ня больш 50 проц. агульнай колькасьці рабочых.

На гэтых агульных сходах выказвалася толькі па 5—6 чалавек, што сьведчыць аб вельмі слабой актыўнасьці.

Напярэдадні новай калдагаворнай кампаніі сярод рабочых арганізавалася ініцыятыўная група з 15 чалавек, якая распрацавала тыя абавязкі, якія вымагаюцца ад рабочых асноўнымі гаспадарча-палітычнымі патрабаваньнямі і чаго рабочыя павінны дамагацца ад адміністрацыі, каб выканаць пастаўленыя задачы новым калдагаворам.

Праэкт новага калдагавору быў абгаваран і прапрацован на партсходах, у фабкоме і сходзе прафактыву, пасьля чаго ён быў вынесен на абгаварэньне агульных рабочых сходаў па асобных цэхах. Быў выдадзен спэцыяльны нумар друкаванай газэты, кожнаму рабочаму выдалі на рукі праэкты калдагавору.

Пры абгаварэньні калгавору назіралася ўжо значна ўзросшая актыўнасьць рабочых. Было праведзена 4 агульных сходы і наведваньне іх рабочымі дасягала 72—73 проц.

Па кожнаму пункту дагавору вяліся гарачыя спрэчкі.

У працэсе абгаварэньня новага калдагавору высьветлілася, што сярод адзінак рабочых былі адсталыя настроі. Гэтыя настроі выявіліся з прапаноў унесьці ў калдагавор пункты аб выдачы рабочым трамвайных білетаў, скуру на надмёткі і г. д.

Усё-ж гэтыя рабочыя-адзінкі прымушаны былі самі свае прапановы здымаць, бо рабочыя масы іх высьмейвалі.

Па новаму калдагавору рабочыя фабрыкі „Октябрь" узялі на сябе абавязак: поўнасьцю выканаць прамфінплян бягучага гаспадарчага году, падняць прадукцыйнасьць працы на 40 проц., зьнізіць сабекошт на 11,5 проц., брак зьвесьці да нуля, прастоі да 0,5 проц.

Ад адміністрацыі і вышэйшых гаспадарчых арганізацый, рабочыя разам з тым патрабавалі: сваечасова забясьпечваць фабрыку сыравінай і дапаможным матар'ялам, сваечасова правесьці рацыяналізатарскія мерапрыемствы і папоўніць абсталяваньне.

Рабочыя патрабавалі таксама палепшыць культурна-бытавыя ўмовы, а менавіта: на тэрыторыі фабрыкі павінен быць у 29-30 годзе пабудован будынак для разьмяшчэньня ленкутка, ясьляў, вешалкі для хаваньня вопраткі, мэдпункту; пабудаваць душ і г. д. Заработную плату рабочыя вырашылі пакінуць на леташнім узроўні.

Усе гэтыя пункты былі ўнесены ў калдагавор. Праўда паміж адміністрацыяй і факомам вяліся спрэчкі па 9-10 пунктах калдагавору, але ўрэшце прыйшлі да згоды. Аб гэтым інфармаваліся рабочыя на лятучых сходах і рабочыя былі згодны на тыя ці іншыя зьмены.

У сучасны момант калдагавор ужо падпісан і перададзен на рэгістрацыю ў Наркампрацы. Такім чынам, **дырэктывы партыі аб правядзеньні кампаніі і заключэньні новага калдагавору на швэйнай фабрыцы „Октябрь" выкананы.**

Там, дзе не праводзіцца зернаачышчэньне

(Буда-Кашалёўскі р., Гомельскай акругі)

У Буда-Кашалёве на пракатным пункце пры раённым КСТУ зернаачышчальныя машыны да гэтага часу не распачалі сваю работу. У Патапавіцкім с-с зернаачышчальная машына стаіць паломанай.

Працу культурна-асьветных устаноў падначалім зада[чам сацыяліс]стычнай рэканструкцыі народнай гаспада[ркі]

КОШТ НУМАРУ 5 кап.
…ай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. … Саветаў).
…АБВЕСТКІ: …пасьля тэксту — р. 50 к. …пасярод тэксту 1 р. — к. …перад тэкстам 1 р. 50 к. …50 проц. даражэй … …ца 10 проц. налогу.
ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумант 35 кап. За кожны дадатковы 15 „ Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант 15 „ За кожны дадатковы 5 „ Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.
…дзажанымі газэты і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах. …рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).
Пятніца, 20-га сьнежня 1929 г.
…КІМ САЮЗЕ
Парыж

Пралетарскай самакрытыкай выправім недахопы ў падрыхтоўцы кадраў

Як не павінны падрыхтоўвацца кадры для сельскай гаспадаркі

Барацьба за пралетарскія кваліфікаваныя кадры—ёсьць адна з актуальнейшых задач сучаснасьці. Канічам, Магілеўскай акругі, была адведзена з першых гадоў рэвалюцыі вельмі пачэсная і адказная роля ў гэтым напрамку.

З 1919 па 1925 г. там існавала ніжэйшая агранамічная школа.

У 1925-26 г. існавалі аднагадовыя курсы для дарослых сялян.

Пачынаючы з 1926-27 г. і па сучасны момант там існуе сельска-гаспадарчая прафшкола.

Час, як відаць, прайшоў дастатковы для таго, каб выразна ўстанавіць мэтавую ўстаноўку—каго павінна рыхтаваць школа.

Але аб тыпу рыхтуемых спэцыялістаў школа даведваецца толькі ў ліпені 1929 г. з адносіны інспэктарыяту асьветы АВК. Што-ж гэта за мэтавая ўстаноўка? З яе відаць, што «Канічская сельска-гаспадарчая школа павінна мець мэтавую ўстаноўку падрыхтоўкі старэйшых кваліфікаваных рабочых па паляводзтву для калгасаў і савгасаў». З гэтай-жа «ўстаноўкі» далей даведваемся, што ўзрост прымаемых ад 14 да 18 год.

Ці адпавядае ў якой-небудзь меры гэта ўстаноўка фактычным запатрабаваньням савгасаў і калгасаў у гэтых катэгорыях працаўнікоў? Трэба цьвёрда і катэгарычна адказаць, што не адпавядае. Нельга мець 18-19 гад. старэйшага рабочага ў савгасе і кіраўніка палявой гаспадаркі ў калгасе. Гэта тым больш робіцца незразумелым, калі даведаемся, што ў складзе ўсіх трох груп прафшколы адсутнічаюць дзеці рабочых савгасаў.

Прафшкольцы самі яшчэ і сёньня не ведаюць да якой канкрэтнай працы яны рыхтуюцца. „Буду чырвоным земляробам"—адказаў нам прафшколец на гэтае запытаньне.

У 1929 г. НКА адчыняе ў Канічах тэхнікум калектыўнага земляробства. Ні НКА, ні акруговы інспэктарыят асьветы не дасьледваў Канічы наколькі яны адпавядаюць для арганізацыі тэхнікуму. Тэхнікум да гэтай пары не атрымоўвае палажэньня, няма праграм цьвёрдых установак тыпу рыхтуемых спэцыялістаў. У часе вострага недахопу ў спэцыялістах па калектывізацыі сельскай гаспадаркі ўстанаўляецца чамусьці недастатковы прыём у 45 чал., вызначаецца вельмі працяглы (4-х гадовы) курс навучаньня. Тэхнікум арганізуецца ва ўмовах злачынна безгаспадарчай фермы, нічога ня прыняўшы да яе палепшаньня, каб вучні маглі набываць практычныя звычкі. На думку студэнтаў у Канічах могуць падрыхтоўвацца „не спэцыялісты", а калекі.

…звізуючы ў 1928 годзе прафшколу ферму, камісія пісала: „ня трэба быць аграномам, каб сказаць, што культурна-паказальная гаспадарка фермы ў сучасны момант зьяўляецца прыкладам, як ня трэба гаспадарыць".

На вялікі жаль, гэта застаецца зусім праўдзівым і зараз. Ферма мае надзвычайна нізкую вытворчасьць усіх галін. Ураджай жыта ў 1929 г. 34 п. з га, у 1928 г.—70 п. Ферма яшчэ ў 1929 г. мае 20 гэкт. аблогі. Надзвычайна засьмечаны палі. Засеяная віка для корму заворваецца на ўгнаеньне. „Улетку ў нас па пояс сарнякі", казалі прафшкольцы на сходзе.

Засталася няўбранай частка насеньня лубіну, на гародзе трохі цыбулі зарасло сарнякамі і ня ўбіралася, сад бяз догляду пакрыўся шэрым мохам, незасаджаная бульба вясною каля месяцу валялася няўбранай, жыта пасеяна з вялікімі агрэхамі, машыны ня прыбраны, у выніку не прынятых своечасова мер—сарвана грэбля.

Сенажаць усе гады ўбіраецца зьдзельна. З першых год рэвалюцыі ў гаспадарцы быў зусім абсталяваны бульба-апрацовачны завод, зараз засталіся толькі сьцены, а ўсё абсталяваньне разьвезена па іншых заводах.

Такое становішча фермы не здавальняе ні ў малейшай меры запатрабаваньням набыцьця практычных звычкаў студэнтамі тэхнікуму і прафшкольцамі.

Чаму гэта адбылося на ферме? „Таму, што ферма ня мае ў сябе сталага кіраўніка, што НКА і Акр. Інспэктарыят ёю ня цікавіліся. Але асноўная прычына ў тым, што да актыўнай барацьбы з недахопамі ня прыцягнута моладзь, што крытыка і самакрытыка, сацыялістычнае спаборніцтва ня толькі ня былі штодзённым мэтадам працы, але і зусім не разгорнуты. А між тым вытворчыя нарады, сацыялістычнае спаборніцтва прафшкольцаў узьнялі-б як працоўную дысцыпліну, так і дапамаглі-б наладзіць наогул пастаноўку усёй працы ў школе і на ферме.

НКА трэба безадкладна ўстанавіць месца сталага знаходжаньня тэхнікуму, неабходна дэтальна ўстанавіць тып рыхтуемага спэцыяліста ў тэхнікуме, зьнізіць тэрмін навучаньня, павялічыць норму прыёму, лепш абсталяваць габінэты і лябараторыі. Прафшколу, якая маецца, перабудаваць для падрыхтоўкі сапраўды патрэбных майстраў ніжэйшай кваліфікацыі, для тэй ці іншай галіны сельскай гаспадаркі, рашуча ўзмацніўшы палітычнае выхаваньне і практыкум.

Т. Аўчыньнікаў.

Паліт-асьветную працу—у калгасы

Па галіне школьнае асьветы ўжо маюцца адпаведныя паказаньні Наркамасьветы аб адчыненьні школ у калгасах. Нам думаецца, што зусім насьпела пытаньне аб пераводзе і адчыненьні новых хат-чытальняў у калгасах, асабліва там, дзе калектывізаваны цэлыя сельсаветы і буйныя вёскі, не гаворачы ўжо аб калектывізаваных цэлых раёнах, дзе гэтае пытаньне вырашаецца само сабою. Перавод хат-чытальняў у калгасы з аднаго боку дасьць магчымасьць стала разгарнуць паліт-асьветную працу ў калгасах, дапаможа хутчэй узьняць культурны ўзровень калгасьнікаў, а з другога боку дапаможа наладзіць шчыльную сувязь паміж калгасамі і некалектывізаванымі вёскамі, што ў сваю чаргу будзе спрыяць посьпеху калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

Разам з гэтым нам думаецца, што ў калгасы павінны быць пераведзены вячэрнія сялянскія школы моладзі. Гэтыя школы маюцца ў кожным раёне і часта адчыняюцца ў дробных вёсках, або мястэчках. Вядомая рэч, што пры адсутнасьці ўзорнае працы вядзеньня калектыўнае сел. гаспадаркі (у дробнай вёсцы, або мястэчку), падрыхтаваць з бядняцка-серадняцкай моладзі новых гаспадароў—калгасьнікаў, ініцыятараў арганізацыі новых калгасаў школе цяжка. Вячэрняя школа сялянскай моладзі поўнасьцю справіцца з задачамі, якія высунуты перад ёю ў сучасны момант, толькі калі яна будзе шчыльна зьвязана з калгасам, і лепш калі яна будзе зьмяшчацца ў самім калгасе.

Бядняцка-серадняцкая моладзь яшчэ не калектывізаваных вёсак вучыцца пойдзе ахвотней туды, чымся нават у сваёй вёсцы, іх пацягне туды добрая пастаноўка працы і заняткаў, а ў калгасе зрабіць гэта магчыма.

Калі ў калгасах будуць хаты-чытальні і школы, дык куды хутчэй пойдзе і справа ліквідацыі няпісьменнасьці, і наогул падвышэньне культурнага ўзроўню членаў калгасаў. Гэта мерапрыемства таксама дасьць поўную магчымасьць шырока разгарнуць у калгасах самаадукацыю, антырэлігійную прапаганду, вэнізацыю і інш. культурныя і палітыка-выхаваўчыя моманты, што ў сучасны момант зьяўляецца вельмі важным і ў сваю чаргу будзе спрыяць яшчэ большаму посьпеху гаспадарчых дасягненьняў калгасаў і наогул калектывізацыі сельскай гаспадаркі.

М. Сеўрюк.

Шырэй фронт сацыялістычнага …

НАШЫ ЗАДАЧЫ

(ДА ПЫТАНЬНЯ АБ УДАРНЫХ БРЫГАДАХ НА КУЛЬТУРНЫМ ФРОНЦЕ)

Закранутае тав. Акулікам пытаньне аб ударных брыгадах на культурным фронце бязумоўна важнае пытаньне, якое набывае зараз вялікае заначэньне.

На вялікі жаль т. Акулік абмежаваўся толькі пытаньнем утварэньня ўдарных вучнёўскіх і студэнцкіх брыгад. Між тым зараз жыцьцё і сучасныя задачы кажуць аб неабходнасьці пераводу сацыялістычнага спаборніцтва на вышэйшую ступень, ставяць пытаньне аб арганізацыі ўдарных брыгад і ўдарных устаноў.

Тав. Акулік лічыць, што „праца ўдарных брыгад вучнёўскай моладзі выкліча да жыцьця ўтварэньне ўдарных брыгад настаўнікаў, прафэсуры, іх узаемную дапамогу". З гэтым нельга не згадзіцца. Але-ж ці можна так ставіць пытаньне, што ўдарныя брыгады асьветнікаў, ці ўдарныя ўстановы павінны арганізоўвацца пасьля таго, як арганізуюцца ўдарныя брыгады з вучнёўскай моладзі? Чаму гэта не павінна ісьці разам? Чаму саюзныя арганізацыі не павінны аказваць дапамогу настаўнікам, калі апошнія будуць арганізоўваць ударныя брыгады, ці абвяшчаць установы ўдарнымі? Таму мы ставім пытаньне ня толькі аб адначасовай арганізацыі ўдарных брыгад з вучнёўскай моладзі, і ўдарных брыгад з настаўнікаў, прафэсуры і г. д., але і аб поўнай увязцы гэтае працы, асабліва, калі гэта адна ўстанова.

На вялікі жаль на мясцох яшчэ не аддадзена належнае ўвагі пытаньню ўдарных брыгад. Гэта тлумачыцца з аднаго боку тым, што наш саюз у параўнаньні з вытворчымі саюзамі ў сацыялістычнае спаборніцтва ўступіў са спазьненьнем і яшчэ ня ўся маса асьветнікаў ахоплена сацыялістычным спаборніцтвам, з другога боку, мы маем і тое, што ў асноўным тэмп выкананьня ўзятых на сябе асьветнікамі абавязкаў застаецца яшчэ нездавальняючым. Таму перад прафэсыянальнымі органамі саюзу працасьветы, пачынаючы з ЦП і да мясцкому стаіць задача—прыняць усе захады, каб у працягу бліжэйшага часу ўся маса асьветнікаў была ўцягнута ў сацыялістычнае спаборніцтва і адначасова з гэтым саюзныя органы павінны падтрымаць ініцыятыву паасобных асьветнікаў у пераходзе іх на ўдарныя формы працы.

Яшчэ месяцы два таму назад паасобнымі асьветнікамі Гомельшчыны ставілася пытаньне аб арганізацыі ўдарных брыгад. На вялікі жаль гэтае вялікае пачынаньне не разгарнулася і да апошняга часу носіць выпадковы характар. Але-ж мы павінны сказаць, што пытаньне аб ударных брыгадах у нашым саюзе насьпела і саюзным органам трэба пайсьці насустрэч гэтаму вялікаму пачынаньню. Трэба больш шырока ставіць гэтае пытаньне, шырока папулярызаваць вопыт першых ударнікаў. Мы маем ужо вялікі вопыт ударных брыгад на прадпрыемствах, нам трэба скарыстаць гэты вопыт, перанесьці ўсё лепшае з яго на працу ў нашых установах.

Сярод некаторых працаўнікоў яшчэ да гэтага часу няма досыць добрага ўразуменьня аб аб'ектах працы ўдарных брыгад, аб ударных установах і г. д. Напрыклад, кажуць, што ўдарная брыгада, установа зьяўляецца ўдарнай толькі па адной галіне працы, у прыватнасьці ўдарнай па барацьбе з другагодніцтвам. Мы лічым, што такая пастаноўка пытаньня зьяўляецца няправільнай. Калі мы будзем мець аб'ектам ударнай установы толькі адну галіну працы, дык як жа можна будзе лічыць такую ўстанову ўдарнай? Ударная ўстанова—гэта ўстанова, якая павінна зьявіцца прыкладам, як трэба працаваць, якой павінна быць у сучасны момант установа.

Праца ўдарных брыгад—гэта праца паасобных працаўнікоў установы, якія зьявяцца прыкладам для астатніх, якія будуць па новаму, рэволюцыйнымі тэмпамі і мэтадамі працаваць ня толькі ў школе, але і па-за школай, будуць усё больш і больш узмацняць сувязь з пралетарскай грамадзкасьцю.

Пытаньне аб ударных брыгадах, ударных установах для нашага саюзу—новае, якое патрабуе вялікай увагі. Папярэдняе абгаварэньне гэтага пытаньня, яго прапрацоўка, дасьць магчымасьць гэтую справу значна разгарнуць. Зразумела, што мы не павінны і ня можам ставіць так пытаньне, каб зараз жа зрабіць усе нашыя ўстановы ўдарнымі. Такая сьпешка толькі пашкодзіць справе. Пачынаць трэба з ударных брыгад. Там, дзе яны ёсьць, трэба ставіць пытаньне аб арганізацыі ўдарных устаноў.

С. Рычкоў.

ПРАВ…

(Рагачэўск…)

Рагачэўскі раймясцком саюзу … асьветы выехаў у мястэчка Ціхін… для правядзеньня пасяджэньня мясцкому з мэтай праверкі ходу выкананьня пунктаў дагавароў спаборніцтва і працы нізавога саюзнага прафкалектыву.

На пасяджэньні добра абмеркавалі два пытаньні: справаздачу прафдэлегата і становішча ліквідацыі няпісьменнасьці. З справаздачы прафдэлегата выявілася, што ў асноўным асьветнікі разумеюць задачы партыі і па магчымасьці іх праводзяць. Сіламі асьветнікаў узята сынагога пад культурна-асьветную ўстанову і праведзена падрыхтоўка да здачы царквы пад клюб.

У галіне калектывізацыі праароблена значная праца. Настаўнік Лук'янчык арганізаваў калгас у вёсцы Талочкава, у хлебазагатоўках і загатоўках бульбы настаўніцтва прымала актыўны ўдзел.

ш… увядз… лах нават і с… ню ня было; грамадзк… між настаўнікамі не разьмярк… сваю на… чаму некаторыя перагружаны, а … каторыя маюць адну нагрузку і ту… ня выконваюць.

Па пытаньню зьнішчэньня няпісьменнасьці высьветлілася, што тут справа абстаіць яшчэ горш. Тры разы рабілі вучот няпісьменных, а між тым і цяпер штаб ня ведае колькі ў сельсавеце няпісьменных. Грамадзкая думка ня створана вакол пытаньня ліквідацыі няпісьменнасьці; лікпункты пачалі працу з спазьненьнем. Аб усім гэтым пагаварылі і ў пастанове прынялі пункты, якія накіраваны на ліквідацыю недахопаў у бліжэйшы час.

N.

Выклікаем на спаборніцтва

На раённай асьветніцкай канфэрэнцыі Чашніцкага раёну, Віцебскай акругі быў заключан дагавор аб сацыялістычным спаборніцтве з Лепельскай асьветніцкай арганізацыяй Полацкай акругі. Галоўным пунктам гэтага дагавору зьяўляецца пункт аб стопроцантным уваходзе настаўнікаў у калгасы тых вёсак, дзе яны працуюць, а там дзе іх няма—арганізаваць калгасы. Настаўнікі першыя пойдуць у калгасы і за імі пойдзе ўся бядняцка-серадняцкая частка вёскі.

Гэты факт гаворыць аб тым, што асьветнікі шчыра ўзяліся за дапамогу ў працы на перабудове сельскай гаспадаркі.

Усе пункты дагавору прасякнуты жаданьнем перабудаваць вёску па сацыялістычны лад, жаданьнем ажыцьцявіць у скарочаны тэрмін пяцігадовы плян сацыялістычнага будаўніцтва. Па пытаньню аб удзеле асьветнікаў у справе калектывізацыі выклікаюцца на спаборніцтва асьветнікі ўсіх раёнаў Віцебшчыны.

Галынка

За выкананьне дагавароў па сацыялістычнаму спаборніцтву

(Халопеніцкі раён, Меншчына).

Раймясцкомам працасьветы і штабам па сац. спаборніцтву зроблена ўсё магчымае, каб сацыялістычнаму спаборніцтву надаць больш арганізаваны характар, усё больш уцягваючы ў спаборніцтва працоўныя масы вёскі і г. д. Для гэтай мэты ў кастрычніку м-цы была склікана нарада профдэлегатаў, на якой пытаньне аб спаборніцтве было абгаворана ўсебакова. Акрамя гэтага, пытаньне аб сац. спаборніцтву ў другі раз было пастаўлена на абгаварэньне на апошняй (18 і 19 лістапада) раённай настаўніцкай канфэрэнцыі, дзе былі зроблены падагульненьні першых вынікаў па спаборніцтву і дадзены далейшы напрамак разгортваньня спаборніцтва.

Амаль-што ўсе школы, хаты-чытальні, настаўніцкія мэтадычныя і профаб'яднаньні заключылі паміж сабою дагаворы. Зараз толькі засталося ўзяцца з усёю рашучасьцю за выкананьне дагавароў. Адначасна тут трэба больш падрабязна застанавіцца на дагаворах і іх выкананьні.

Першае, што трэба адзначыць, гэта тое, што многія як установы, так і арганізацыі, зусім фармальна, па казённаму падышлі да заключэньня дагавароў у выніку чаго дагаворы, як кажуць, атрымаліся „дутыя" да крайнасьці з агульнымі фармулёўкамі. Гэта адно. Другое, некаторыя ўстановы і арганізацыі зусім не зьвяртаюць увагі на выкананьне дагавароў. Напрыклад, у догавары паміж настаўнікамі Латыгаліцкага і Баранскага сельсаветаў ёсьць пункт, дзе гаворыцца: „кожнай школе выпісаць ня менш, як 20 экз. розных газэт",—але, чамусьці да гэтага часу ня ўсе школы гэты пункт выканалі.

Ці возьмем другі прыклад, перад намі дагавор Замошскай і Багданаўскай школ, у якім між іншым чытаем: „у працягу навучальнага году зрабіць сярод сялян 25 дакладаў на розныя тэмы". Пункт, як бачыце, грамоздкі, а ў сэнсе выкананьня—ні з месца. Цікава, няўжо падпісаўшыя дагавор думаюць выконваць яго ў канцы навучальнага году?

У далейшым раймясцкому працасьветы трэба гэтым недахопы выправіць. Трэба максымум увагі зьвярнуць на выкананьне дагавароў.

Праежджы.

Перабудаваць працу С.-Г. Акадэміі

У «Праўдзе» № 291 за 11 сьнежня быў зьмешчаны артыкул т. Вышынскага адносна рэарганізацыі ВНУ, у якім адзначаны як цяжкасьці, так і неабходнасьць гэтай справы.

Некаторыя вышэйшыя навучальныя ўстановы ў гэтым напрамку дабіліся ужо значных посьпехаў: скарачэньне тэрміну навучаньня, прыстасаваньне праграм, вытворчая практыка і інш.

Горш, як амаль нідзе, гэтая справа абстаіць у Беларускай Дзяржаўнай сельска-гаспадарчай Акадэміі.

Пры досыць цяжкім і ўпартым змаганьні пры Акадэміі быў адчынены ў гэтым годзе факультэт буйнага земляробства. Пад некаторым націскам Акадэмія пачала пераглядаць вучэбныя пляны ў сэнсе іх прыстасаваньня да сучаснасьці, але гэтая справа „рухаецца" вельмі марудна: нешта робіцца, абгаварваецца, узгадняецца, увязваецца, а канкрэтных вынікаў (здаецца пара-б іх бачыць) ня відаць. Надзвычайна ганебным фактам зьяўляецца адсталасьць нашага студэнцтва, якое павінна будзе фактычна прымаць непасрэдны ўдзел у сацыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі ў якасьці чырвоных спэцыялістаў.

Адсталасьць студэнцтва можна бачыць асабліва тады, калі апошняе сустракаецца з практычнымі пытаньнямі.

У зьвязку з пераходам на суцэльную калектывізацыю Горацкага раёну, сярод студэнтаў, вылучаных шэфтаварыствам на працу ў вёску, часта адбываюцца сходы. На гэтых сходах ставяцца даклады: аб калектывізацыі, аб перавазе буйнай гаспадаркі над дробнаю, аб унутраным распарадку ў калгасах і г. д. Студэнты ў сваю чаргу задаюць пытаньні (III курс аграфаку) наступнага зьместу: як набываецца вопратка для членаў калгасу; ці плаціць, а калі плаціць, дык як,—сельска-гаспадарчы падатак калгас; ці прымаюцца ў калгас індывідуальнікі і пазбаўленыя выбарчых правоў. Адказы на пытаньні дае старшыня РВК.

Паўстае пытаньне: чаму наогул вучацца ў сельска-гаспадарчай ВНУ?

Можна адказаць:—шмат чаму і мала таму, аб чым рэч была вышэй і чаго патрабуе сучаснасьць.

Саратаўскі сельска-гаспадарчы інстытут выпускае III курс увосень 1930 г., ды мабыць гэта будзе датычыцца і іншых навуковых устаноў у тым ліку магчыма і Акадэміі, а таму зараз-жа патрэбна з усёю рашучасьцю зьнішчыць адзначаныя недахопы, якія існуюць і да гэтага часу ў сельска-гаспадарчай акадэміі.

Рыхтуецца чырвоны спэцыяліст па старынцы, чырвонаю стужкаю праходзіць унівэрсалізм у навучаньні. Студэнцтва з прафэсураю сустракаецца толькі на заліках, лекцыі чытаюцца для 10 проц. студэнцтва, апошнія 90 проц. саматугам за 2-3 тыдні падрыхтоўваюць любы прадмет і здаюць залікі, а праз тыдзень здадзенае забывае. Так было і, нажаль, так пакуль што і ёсьць. Усё гэта патрабуе самай напружанай увагі належных органаў для зьнішчэньня найвялізарнейшых недахопаў у працы Акадэміі.

М.

СЛАБА ПРАВОДЗІЦЦА ВЫКАНАНЬНЕ ДАГАВАРОЎ

(Тураўскі раён, Мазыршчына)

У м. Тураве была склікана нарада прафактыву саюзу Працасьветы. Разам з іншымі пытаньнямі стаяла пытаньне на нарадзе і аб ходзе сацыялістычнага спаборніцтва. З дакладу і спрэчак выявілася, што справа з сацыялістычным спаборніцтвам, асабліва з выкананьнем дагавораў абстаіць ня вельмі добра.

Вельмі кепска абстаіць справа з нардамамі, хатымі-чытальнямі, чырвонымі куткамі і г. д. Многія з гэтых устаноў яшчэ не заключылі да апошняга часу дагавароў. Ёсьць яшчэ ў Тураўскім раёне і некаторыя школы, якія таксама не заключылі дагавары па сацспаборніцтву. Такіх налічваецца каля сямі школ. Многія школы хаця і заключылі дагаворы, але характар іх шаблённы і ёсьць у дагаварох такія пункты якія ня могуць быць выкананы.

Слаба выконваюцца настаўнікамі наступныя пункты: рэалізацыя сярод сялян 3 пазыкі індустрыялізацыі; слабае і недастатковае правядзеньне культурна масавай працы сярод сялян; недастатковая праца настаўнікаў як па ліквідацыі няпісьменнасьці, так і ў справе вярбоўкі падпісчыкаў на газэты. Зусім не разгорнута настаўнікамі праца па ўцягненьню сялян у касы ашчаднасьці. Ёсьць таксама выпадкі, калі паасобныя настаўнікі прымаюць слабы ўдзел у калектывізацыі вёскі і сярод калгасьнікаў імі зусім слаба праводзіцца культурная праца.

Зусім слаба разгорнута сацыялістычнае спаборніцтва паміж сельскімі прафаб'яднаньнямі. Раймясцком саюзу Працасьветы даручыў скласьці пры сельскіх прафаб'яднаньнях дружыны, якія-б сачылі за выкананьнем дагавароў па спаборніцтву. Але нажаль мала дзе яшчэ гэтыя дружыны арганізаваны. Трэба Тураўскаму раймясцкому саюзу Працасьветы як належыць узяцца за працу і сачыць за ходам выкананьня дагавароў.

Асьветнік.

Выезды ў раёны

(*Пэдфак БДУ*)

У час зімовых вакацый камсамолія пэдфаку БДУ намеціла цэлы шэраг мерапрыёмстваў па скарыстаньню адпачынку.

Адно з галоўных мерапрыёмстваў—гэта выезды ў раёны БССР з мэтай культурнага абслугоўваньня мясцовага насельніцтва.

Выезды будуць рабіцца маленькімі групкамі з дакладчыкамі па актуальныя тэмы: 1. Калектывізацыя вёскі; 2. Падрыхтоўка да пасеўнай кампаніі; 3. Антырэлігійныя пытаньні; 4. Міжнароднае становішча і інш. Гэтыя даклады будуць адбівацца ў пастаноўках унівэрсытэцкай „Сіняй Блюзы", якая будзе дадавацца да кожнага дакладчыка.

Для таго, каб „Сіняя блюза" мела апрацаваны матэрыял з мастацкага боку, пры калектыве створана літаратурна-творчая група, у якую ўваходзяць: А. Звонак, Лужанін, Яз. Вазёрны, Н. Вішнеўская, П. Глебка, С. Дарожны, С. Баранаў і інш. Гэтая група ўжо пачала працу.

13-XII-1929 г. Бюро ячэйкі ЛКСМБ пэдфаку зацьвердзіла гэткія выезды на раёны і пастанавіла выклікаць ячэйкі другіх факультэтаў зрабіць тое-ж самае. Камсамолія менскіх навучальных устаноў, сьледуйце прыкладу пэдфакаўскай ячэйкі!

Я. Д.

Школа ў сацыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі

РЭКАНСТРУКЦЫЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ ПАТРАБУЕ ПЕРАБУДАВАНЬНЯ ВУЧЭБНА-ВЫТВОРЧЫХ ПРАЦЭСАЎ ВЯСКОВЫХ ШКОЛ. ВЯСКОВЫЯ ШКОЛЫ ПАВІННЫ СТАЦЬ ДЗЕЙНЫМІ ПРАВАДНІКАМІ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ І РАСПАЎСЮДЖАНЬНЯ АГРАТЭХНІЧНЫХ ВЕДАЎ СЯРОД БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ МАС СЯЛЯНСТВА.

У сучасны момант праводзіцца вялізарнейшая праца па сацыялістычнай перабудове сельскай гаспадаркі. Руйнуюцца межы, аграмаджваецца ўвесь вытворчы працэс у індывідуальных гаспадарках, арганізуюцца калгасы і камуны якімі ахапляюцца вёскі, сельсаветы і нават цэлыя раёны. Поруч з буйным разгортваньнем калгаснага руху, тэмп якога ў бліжэйшы пэрыяд павінен яшчэ ўзмацніцца, праводзіцца таксама вялікая праца на мясцох па распаўсюджваньню сярод бядняцка-серадняцкіх мас сялянства агра-тэхнічных ведаў з мэтаю ўзьняцьця ўраджайнасьці нашых палёў.

Перабудова сельскай гаспадаркі на аснове калектывізацыі і ўзьняцьце ўраджайнасьці ня могуць прайсьці міма нашай школы. У гэтым перабудоўчым працэсе, а таксама як і ў справе ўзьняцьця ўраджайнасьці школа павінна прыняць самы актыўны ўдзел; яна павінна стаць правадніком практычных задач рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ў гушчы бядняцка-серадняцкіх і батрацкіх мас вёскі. Школа павінна даць дзецям і падлеткам агранамічныя веды; яна павінна даць ня толькі тэарэтычныя веды, але і практычныя звычкі; яна павінна арганізаваць ахову працы дзяцей у сельскай гаспадарцы. Летняя … зімовая праца ў школе павінны быць адзіным працэсам адукацыі і выхаваньня дзяцей.

Выходзячы з гэтых задач, якія ў сучасны момант стаяць перад школаю, НКА мяркуе ў бліжэйшы пэрыяд перабудаваць навучальны год у некаторых вясковых школах, асабліва ў тых, якія знаходзяцца ў калгасах татым чынам, каб навучаньне ў школах увязвалася з сэзоннасьцю працы ў калгасах. Замест летняга перапынку ў гэтых школах павінен быць установлены перапынак у зімовы час. Вытворчы плян школы павінен быць прасякнуты зьместам жыцьця і працы калгасу і павінен зьяўляцца часткаю агульнага пляну калгасу. Такая ўстаноўка працы школы, такі зьмест вучэбна-вытворчага працэсу патрабуюць перабудовы палажэньня і праграм школ і ставяць пытаньне аб школьных зямельных вучастках, аб іх належным выкарыстаньні. Праграмы і навучальныя пляны такіх школ павінны будавацца на мясцовым сельска-гаспадарчым матар'яле. Калі тая ці іншая вёска ўвайшла ў колгас, то і школьны зямельны вучастак павінен быць уключаны ў агульную плошчу калгасу. Пры ўсіх астатніх школах павінны быць зямельныя вучасткі, на якіх вучні ў працэсе навучаньня будуць атрымоўваць арганізацыйныя, працоўныя і аграгэхнічныя звычкі ў справе пабудовы новай сельскай гаспадаркі.

Дзеля таго, каб зрабіць школу дзейным памоцнікам калектывізацыі сельскае гаспадаркі, дзеля таго каб школа змагла быць сапраўды правадніком элементарных аграгэхнічных ведаў у гушчы батрацкіх і бядняцка-серадняцкіх мас сялянства, трэба прапусьціць праз падрыхтоўчыя сельска-гаспадарчыя курсы максымум асьветнікаў.

У мінулым годзе праз кароткатэрміновыя 6-ці тыднёвыя спэцыяльныя па сельскай гаспадарцы курсы была прапушчана некаторая колькасьць настаўнікаў. У сучасны момант у сувязі з рэканструкцыяй сельскай-гаспадаркі, у сувязі з наданьнем школе яскрава выражанага сельска-гаспадрчага ўхілу неабходна тэмп перападрыхтоўкі ўзмацніць, каб у бліжэйшыя пяць гадоў праз сельска-гаспадарчыя курсы прапусьціць процантаў 70 усіх настаўнікоў вясковых 4-х гадовых школ.

Поруч з гэтым мерапрыемствам павінна быць праведзена яшчэ рад іншых. Настаўніку, як кіраўніку школы, мала быць знаёмым толькі тэорэтычна з асновамі будаўніцтва сельскай гаспадаркі, недастаткова толькі мець элемэнтарныя аграгэхнічныя веды, трэба ўмець усё гэта прымяніць на практыцы. Вось чаму ў гэтым напрамку дапамога вучастковага калгаснага, ці школы сялянскай моладзі—агранома набывае вялізарнейшае значэньне. Аграномы павінны дапамагчы школам скласьці вытворчыя пляны па сельскай гаспадарцы, а таксама практычна ажыцьцяўляць іх. Вясковая школа ў свой вучэбна-вытворчы плян павінна ўключыць мерапрыемствы па рэканструкцыі сельскай гаспадаркі з мэтаю папулярызацыі іх, а таксама з мэтаю распаўсюджаньня аграномічных ведаў сярод бацькоў вучняў і наогул бядняцка-серадняцкіх мас сялянства. Калгасы і савгасы ў сваю чаргу павінны ўтварыць умовы для правядзеньня інструкцыйных практыкумаў для настаўнікаў вясковых школ.

Школьныя зямельныя вучасткі па сутнасьці павінны стаць лябараторыямі, дзе дзеці праз працоўныя працэсы павінны набываць аграгэхнічныя веды. Але ў нас значная колькасьць зямельных вучасткаў яшчэ здаюцца ў арэнду, не скарыстоўваюцца самімі школамі і апрача гэтага ня прыведзены ў належны парадак. Трэба будзе ў далейшым катэгарычна забараніць здаваць у арэнду школьную зямлю, сады і г. д. Абавязак сельскіх саветаў, КСУ і іншых грамадзкіх арганізацый дапамагчы школам у апрацоўцы зямельных вучасткаў і агарадзіць іх, каб прывесьці ў належны выгляд і рацыянальна іх скарыстаць.

Аграномізацыя школы, ажыцьцяўленьне праз школу задач сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі патрабуюць адпаведных асыгнаваньняў сродкаў на правядзеньне настаўніцкіх сельска-гаспадарчых курсаў, на абсталяваньне школьна-зямельных вучасткаў агра-лябараторыямі, на амартызацыю абсталяваньня і бягучыя выдаткі і на здабыцьцё як для настаўнікаў, так і для вучняў адпаведнай сельска-гаспадарчай літаратуры. Усе гэтыя сродкі павінны быць прадугледжаны па мясцоваму бюджэту, каб на працягу некалькіх год магчыма было стварыць сапраўдныя ўмовы для аграномізацыі нашай школы. Разам з гэтым зямельныя органы, каапэрацыйныя арганізацыі, камітэты сялянскай узаемадапамогі павінны быць абавязаны адпаведнымі вышэйшымі ўстановамі адпушчаць для школьных зямельных вучасткаў насеньне, штучнае ўгнаеньне, сродкі барацьбы са шкоднікамі і хваробамі культурных расьлін.

Сацыялістычная перабудове сельскай гаспадаркі патрабуе карэнных зьмен і ў працы школ сялянскай моладзі. Калі раней перад ШСМ ставілася ў асноўным задача падрыхтаваць культурнага селяніна - каапэратара, то ў сучасны момант у пэрыяд буйнага разгортваньня калгаснага руху мы павінны перад нашымі ШСМ ставіць задачы падрыхтоўкі культурнага селяніна-калгасьніка. Вучням ШСМ павінны быць дадзены ня толькі веды навуковага агра-тэхнічнага характару, але вучні павінны ў школе ўсьвядоміць, што найбольш поўнае ажыцьцяўленьне гэтых навуковых асноў вядзеньня гаспадаркі магчыма ў буйнай машынізаванай гаспадарцы і што верныя шляхі будаўніцтва буйнай гаспадаркі — ёсьць шляхі сацыялістычныя. Вось чаму ў бліжэйшы пэрыяд неабходна пераглядзець праграмы ШСМ у напрамку большага аб'яднаньня тэхнікі сельскай гаспадаркі з пытаньнямі арганізацыі буйнай калектыўнай гаспадаркі. У адпаведнасьці з перабудаваньнем праграм павінны быць пераглежаны і падручнікі, якімі карыстаюцца вучні ў школе.

Усе школы сялянскай моладзі маюць зямельныя вучасткі. Гэтыя зямельныя вучасткі па разьмерам і па наяўнасьці інвэнтару не даюць магчымасьці пабудаваць вучэбна-вытворчую працу школы такім чынам, каб яна адпавядала сучасным задачам рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Вось чаму паўстае пытаньне аб а'бяднаньні некаторых школьных гаспадарак з калгасамі і перанясеньня ў калгас вытворчай базы гэтых школ сялянскай моладзі.

Зразумела, павінна быць забясьпечана поўная магчымасьць сталай практыкі вучняў ШСМ у калгасах ва ўсіх яе выглядах: на полі, у садзе, гародзе, азнаямленьне і вывучэньне машыны і г. д.

Рэч ведама, што ня ўсе школы сялянскай моладзі ў бліжэйшы пэрыяд змогуць сваю вытворчую базу перанесьці ў калгасы. Такія школы, якія будуць мець уласную зямлю павінны быць забясьпечаны поўным камплектам сельска-гаспадарчых машын і прылад, яны павінны атрымаць крэдыты для закупкі інвэнтару і неабходнага будаўніцтва памяшканьняў. ШСМ павінны атрымоўваць насеньне, угнаеньне, завадзкую жылёлу на аднолькавых умовах з калгасамі.

Ставячы перад ШСМ задачы падрыхтоўкі культурных сялян-калгасьнікаў, неабходна перш за ўсё забясьпечыць максымальную колькасьць месц у ШСМ для дзяцей батрацка-бядняцкага сялянства, якое знаходзіцца ў калгасах. Гэта ў сваю чаргу патрабуе падрыхтоўкі дзяцей батракоў і бедняты для наступленьня ў ШСМ, утварэньня адпаведных умоў для нармальнай працы іх у самой школе, шляхам павялічэньня колькасьці і разьмеру стыпэндый, дапамогі ў акадэмічнай працы і г. д. Вялізарнейшая патрэбнасьць у кадрах для калгаснага будаўніцтва ставіць рашуча пытаньне аб рацыянальным скарыстаньні ў сельскай гаспадарцы усіх вучняў, якія канчаюць ШСМ. Трэба абавязаць усіх, хто канчае ШСМ, каб яны працавалі ў калгасах ня менш двух гадоў пасьля школьнага навучаньня і толькі пасьля двухгадовай практыкі даваць магчымасьць паступаць у сельска-гаспадарчыя тэхнікумы і іншыя навучальныя ўстановы.

У бліжэйшы пэрыяд сетка школ сялянскай моладзі павінна значна пашырыцца, прычым у першую чаргу павінны быць рэарганізаваны ў ШСМ існуючыя сямігадовыя школы. Такая пастаноўка пытаньня вымагаецца тымі новымі запатрабаваньнямі, якія прад'яўлены ў сучасны момант нашай школе.

Вось чаму ўся праца школ, якія знаходзяцца ў вясковых мясцовасьцях, павінна быць зьліта з працэсам будаўніцтва новых калектыўных форм сельскай гаспадаркі. Школа павінна ісьці на вывучку ў калгасы. Хаця гэта будзе можа і цяжка, але гэта неабходна і мы павінны гэта зрабіць.

Рэарганізацыя школ сямігодак у школы сялянскай моладзі патрабуе і адпаведна падрыхтаваных кадраў настаўнікаў. Вось чаму неабходна у самы бліжэйшы час увесьці у праграмы пэдфаку БДУ элемэнтарны курс сельскай гаспадаркі з абавязковай практыкай для студэнтаў у буйных калгасах. Поруч з гэтым трэба прапусьціць праз сельска-гаспадарчыя курсы выкладчыкаў прыродазнаўства. Усе гэтыя ўвогуле мерапрыёмствы дадуць магчымасьць зрабіць нашу школу дзейным памоцнікам калектывізацыі сельскай гаспадаркі і распаўсюджаньня сярод працоўнага сялянства агра-тэхнічных ведаў.

М. З.

ПРЫВІТАНЬНЕ ЦВК і СНК БССР

Прадстаўнікі груп беднаты Бабруйшчыны, [illegible] сваёй канфэрэнцыі пасылаюць шчырае прывітаньне [illegible] БССР і выказваюць поўную ўпэўненасьць у тым, што [illegible] беднацка-серадняцкіх мас Савецкай Беларусі пад [illegible] камуністычнай партыі і савецкага ўраду справіцца [illegible] сацыялістычнай перабудовы краіны. У выкананьні [illegible] мы прымем актыўны ўдзел і дапаможам савецкай [illegible] весьці поўную калектывізацыю акругі на працягу [illegible]

Нахай жыве савецкая ўлада! Нехай жыве Савецкая Беларусь!

Супярэчнасьці у [illegible] польскага ф[illegible]

[illegible]

[illegible] бюджэту БССР

[illegible]

у 1926-27 г., значна павялічыўшыся ў абсалютным разьмеры (узрост на 26,9 пр.). Разам з тым значна зьменшыліся, як у абсалютнай суме, так і па ўдзельнай вазе ў бюджэце, выдаткі на дзяржаўнае кіраваньне; гэтыя выдаткі ў бюджэце 1927-28 г. склалі 6,9 проц. агульнай сумы бюджэту супроць 9,7 проц. па бюджэту 1926-27 г.

[illegible]

СТАРШЫНЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР **А. Чарвякоў.**

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ БССР **А. Хацкевіч.**

26 лістапада 1929 г.
г. Менск.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
Центрального Исполнительного Комитета БССР
по докладу об исполнении государственного бюджета БССР за 1927-28 год

Заслушав отчет Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР об исполнении государственного бюджета БССР за 1927-28 год, Центральный Исполнительный Комитет Белорусской ССР постановляет.

1. Отчет об исполнении государственного бюджета БССР за 1927-28 год утвердить в следующих суммах:

а) по государственным доходам, поступившим в кассы Народного Комиссариата Финансов за счет бюджета БССР за время с 1 октября 1927 года по 30 сентября 1928 года, пятьдесят девять миллионов, восемьсот двадцать тысяч, четыреста двадцать восемь руб. (59.820.428 р.);

б) по государственным расходам, произведенным кассами Народного Комиссариата Финансов за счет бюджета БССР за время с 1 октября 1927 года по 30 сентября 1928 года, шестьдесят два миллиона, сто шесть тысяч, триста семнадцать рублей (62.106.317 рублей).

2. Исполнение государственного бюджета БССР за 1927-28 год целиком соответствовало основным задачам по социалистическому развитию народного хозяйства и по удовлетворению социально-культурных нужд трудящихся города и деревни. По сравнению с предыдущим годом бюджет отчетного 1927-28 года значительно увеличил свое участие в производственных процессах народного хозяйства. [illegible]

3. При исполнении государственного бюджета 1927-28 года имели место отдельные недостатки, основными из которых являются: недостаточная плановость в капитальном строительстве; недовыполнение директивы о снижении себестоимости строительных работ; недовыполнение плана землеустроительных работ; невыполнение директивы правительства о землеустройстве всех колхозов, при искривлении классовой линии, выразившемся в организации значительного процента отрубов и хуторов; организационная неподготовленность аппарата отдельных учреждений к своевременному и полному выполнению намеченных материальных и финансовых планов; отсутствие еще до сих пор со стороны отдельных учреждений достаточной бюджетной дисциплинированности и в связи с этим наличие случаев незаконного использования бюджетных средств.

В целях устранения упомянутых недостатков, Центральный Исполнительный Комитет Белорусской ССР поручает всем государственным учреждениям и организациям в дальнейшем строго соблюдать плановость и финансовую дисциплину при использовании предусмотренных по бюджету и другим источникам средств, а также надлежащим образом организовать работу аппарата, приспособив ее к выполнению намеченных планов. Только при этих условиях, а также при сконцентрировании на хозяйственных и финансовых вопросах внимания всех трудящихся будут выполнены те огромные [illegible]

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР **А. Червяков.**

СЕКРЕТАРЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА БССР **А. Хацкевич.**

26 ноября 1929 г., г. Минск.

АКАДЭМІК Д. К. ЗАБАЛОТНЫ
(Некролёг).

Беларуская Акадэмія Навук атрымала сумную вестку аб сьмерці свайго правадзейнага члена, прэзыдэнта Украінскай Акадэміі Навук, [illegible] Данілы Кірылавіча Забалотнага. [illegible]

[illegible] Індыі, дзе працаваў супольна з вядомымі дасьледчыкамі Іерсенам і Хаўкіным, а таксама нямецкай і аўстрыйскай экспэдыцыямі. Далей ён прыймаў удзел у навуковых экспэдыцыях у Арабію, Кітай, Манголію, Пэрсыю і Казахстанскія стэпы. Пры гэтым ён, паміж іншым, высьвятляў ролю суслікаў у распаўсюджаньні чумы, шляхі заражэньня чумой і мэтады імунізацыі.

У 1908 г. вывучаў эпідэміолёгію халеры на Волзе і ў Пецярбурзе. Шмат прац (агульная колькасьць больш за 80) зроб[illegible] лерная эпідэмія 1908-1909 г. у Пецярбурзе". Дысэртацыя яго напісана на тэму „К вопросу о патогенезе сифилиса" (1909 г. Пецярбург).

Сьмерць Данілы Кірылавіча Забалотнага зьяўляецца вялікай стратай для навукі наогул, у асаблівасьці для Украінскай і Беларускай Акадэмій; яго арганізацыйны вопыт і навуковая праца шмат яшчэ маглі-б дапамагчы разгортваньню гэтых маладых асяродкаў навукі, створаных воляй пролетарыяту.

ПРЭЗЫДЫУМ БАН.

НОВЫ ТЭАТР У МЕНСКУ
(Для дыскусыйнага абгавору)

Тры гады ўжо, як мы вядзём сваё новае будаўніцтва ў галіне прамысловасьці і культуры. На плошчы аднаго толькі Менску паўстаў цэлы рад новых прадпрыемстваў і інстытуцый. Заводы „Бальшавік" і «Энэргія» (новыя цэхі), фармзавод, фабрыка Меншвэю, фабрыкі: галянтарэйная, цукеркавая, цацак і інш., цэлы ўнівэрсытэцкі гарадок, клінічны гарадок, ЦД Селяніна, трамвай і інш. і інш.

Мы расьцём надзвычайна шпаркім тэмпам, даганяючы тых, хто нас выперадзіў, на дзіва і злосьць ворагам—замежным і сваім хатнім. БССР к канцу 5-цігодкі стане зусім іншаю краінай па сваёй эканоміцы — індустрыялізаванаю, аграрна-прамысловаю краінаю.

І вось у той час, калі нашая экономіка дае такі стромкі выбег наперад-задавальненьне культурных патрэб пачынае не пасьпяваць за гэтым, бо зараз трэба ўжо абслужыць не дзесяткі тысяч, а міліёны, як вобразна азначыла гэта газэта „Праўда". Аднэй з такіх неадкладных патрэб культурнага абслугоўваньня працоўных мас зьяўляецца забесьпячэньне масавага гледача тэатрам. Таму зусім правільна, што ў каштарысах 1930-31 і 1931-32 г.г. пастаўлена значная сума сродкаў на пабудову ў Менску новага вялікага тэатральнага будынку. У цяперашнім-жа 1929-30 г. Галоўмастацтву трэба распрацаваць праэкты гэтага новага тэатру з тым, каб адказаць патрэбам нашага новага рабочага быту, новага попыту на тэатральныя відовішчы.

Перш за ўсё неабходна забясьпечыць менскага гледача, як беларускім, так і яўрэйскім тэатрам. Таксама трэба зьвярнуць увагу на тое, што памеры сцэны існуючага тэатральнага будынку не даюць магчымасьці афарміць „масавыя пастаноўкі" з-за свайго абмежаванага прастору. Нарэшце экономіка нашых дзярж. тэатраў зараз вельмі цярпіць ад невыстарчаючага памеру відоўні, ліку месц сучаснага менскага тэатру. З усяго гэтага выразна вынікае патрэба будаваць у Менску новы тэатральны будынак.

Камісія НКА абгаварвала пытаньне аб месцы пабудовы гэтага новага тэатру і прызнала, што найбольш адпаведнымі месцамі для пабудовы зьяўляюцца два пункты:

1. Месца на Унівэрсытэцкай вул., дзе зараз знаходзіцца радыё-станцыя (бо апошняя будзе будавацца ў іншым месцы).

2. Пляц Парыскай Камуны (б. Траецкая Гара), бо рынак там касуецца.

З пункту погляду тэхнічна-надворнага —найлепшым месцам было-б апошняе месца; нявыгодна тое, што пляц ня ў цэнтры і там будзе толькі адно месца прыпынку трамваю.

Пляц на Унівэрсытэцкай зараз, пасьля пабудовы клюбу мэталістых, значна меншы, але ён блізкі да цэнтру і буйнейшай рабочай акраіны гораду Ляхаўкі. Тут мы маем добрае становішча з трамваем. Тут будуць трамвайныя прыпынкі на невялікай адлегласьці.

Меркаваньні адносна самога будынку наступныя: у ім будуць працаваць нашыя драматычныя тэатры і арганізуемая музычная драма (белопэра). Лік месц арыентыровачна на 2500 чал. (з магчымасьцю расшырэньня да 3000 чал.). Гэта дасьць магчымасьць зусім па новаму пабудаваць расцэнку месц, скласьці зусім новыя „глыбінныя" кадры рабочага гледача. Заадно ў такім памяшканьні могуць адбывацца ўрачыстасьці, зьезды саветаў, мітынгі, дыспуты і г. д. Выходзячы з гэтых меркаваньняў будынак павінен мець зусім новага тыпу абслугоўваючыя памяшканьні, якія-б адпавядалі ўмовам новага быту рабочага гледача (памяшканьні для дзяцей, пакуль бацькі на спэктаклі, буфэт з гарачаю стравай, бібліятэка-чытальня, клюбнага тыпу пакоі, дзе рабочы гледач зможа правесьці цалкам свой вечар, або свой вольны час, таму што спэктаклі будуць прыстасаваны да рабочых зьмен.

Было-б надзвычайна патрэбна, каб самыя шырокія колы арганізаванага рабочага гледача, уся наша савецкая грамадзкасьць выказала сваю думку аб будучым тэатральным будынку, асабліва пра тое, што іменна пажадана мець у гэтым новым тэатральным будынку.

Яз. Дыла.

> Калектыў працаўнікоў Цэнтральнага і Менскага Акруговага К-тэту Т-ва Чырвонага Крыжу БССР выказваюць сваё спачуцьце
> **Тав. ЦЬВІКЕВІЧУ А. І.**
> з прычыны сьмерці яго сына.

ХРОНІКА
Аб водпуску сакратару ЦВК БССР тав. А. І. Хацкевічу

[illegible]

Забясьпечым навучальныя ўстановы рабочымі кадрамі

Камсамол заняўся падрыхтоўкаю новых кадраў з рабочае моладзі ў навучальныя ўстановы. 16-га сьнежня пры АК ЛКСМБ адбылася нарада загадчыкаў курсамі. Курсы існуюць пры Белпэдтэхнікуме, Яўпэдтэхнікуме і Палітэхнікуме, якія абслугоўваюць рабочых з заводаў „Бальшавік" «Энэргія», «Чырвоны Золак», «Меншвей» і інш.

Вялася папярэдняя растлумачальная работа, і ў выніку ахоплена каля 500 маладых рабочых.

Па сканчэньні курсаў можна паступіць у любы тэхнікум. За 7 з паловаю месяцаў трэба прайсьці трохгадовую програму сярэдняе школы. Адсюль вынікае небясьпека і цяжкасьці, якія можна будзе перамагчы толькі пры актыўнай дапамозе належных органаў.

Нарада выказала думку хадайнічаць перад Саўнаркомам аб звальненьні ад працы слухачоў курсаў у дні заняткаў раней на 2 гадзіны. Фабзаўкомы павінны дамагчыся перад ЦСПСБ пераводу слухачоў курсаў на ранішнюю адназьменнасьць. Перад НКА стаіць пытаньне аб забесьпячэньні курсаў належнымі падручнікамі.

АК камсамолу павінен як сьлед вывучыць гэтае пытаньне падрыхтоўкі маладых кадраў у навучальныя ўстановы.

В. К.

Электрыфікацыя раёнаў суцэльнай калектывізацыі

Прэзыдыум ВСНГБ разгледзіў пытаньне аб забясьпечаньні электраэнэргіяй раёнаў суцэльнай калектывізацыі: Лоеўскага, Брагінскага і Хойніцкага Гомельскай акругі і Юрэвіцкага Мазырскай акругі.

Прызнана неабходным пры будаўніцтве 2-й Белдрэс ажыцьцявіць у першую чаргу лінію электраперадачы Гомель—Хойнікі з разьлікам, каб пры дапамозе гэтай лініі даць электраэнэргію ў Рэчыцкі, Лоеўскі, Брагінскі і Юрэвіцкі раёны.

Электраперадача ў гэтыя раёны мае вялізарнае значэньне, бо ў іх „Зернотрэст", „Скотовсд" і „Калгассавет" намячаюць арганізаваць аграіндустрыяльныя камбінаты з спажываньнем электраэнэргіі ў 6000 кілёват.

Апрача таго, Наркамзем БССР намячае поўную мэліарацыю Брагінскага балотнага масыву. Мэліярацыя будзе праводзіцца пры дапамозе электрафікаваных машын, для якіх патрабуецца электраэнэргіі 5500 кілёват.

„Белостромтрэст" мае на ўвазе ў раёне Лоева пабудаваць цэлы шэраг керамічных заводаў, бо ў гэтым раёне ёсьць багатая база сыравіны.

Такім чынам, гэта лінія электраперадачы падвядзе моцную і эканамічна выгадную энэргетычную базу пад індустрыялізацыю пералічаных раёнаў.

ВСНГ пастанавіў хадайнічаць перад Сав. Нар. Камісараў БССР аб дадатковым уключэньні гэтых раёнаў у кантынгэнт першачарговых спажыўцоў электраэнэргіі 2-й Белдрэс.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ
КАТЫРОЎКА ПАЗЫК
на 19-е сьнежня 1929 г.

	Куп.	Прад.
1-я 6 проц. выйгр. паз.	4-88,5	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	126-75	128-75
Выйгр. пазыка 1929 г.	100-05	101-10,5
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	26-00	26-10
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г.	5-00	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10-50	10-35
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25-36	25-46
2 „ „ „ проц.	25-92	26-42
2 „ „ „ 6-проц.	25-92	26-42
11 проц. дз. паз. 1928-29 г.	103-35	103-48
12 пр. рэнтн. паз. 1927 г.	—	—

Апавяшчэньні

Сэкратарыят Дырэкцыі 1-й Усебеларускай выстаўкі сельскае гаспадаркі і прамысловасьці апавяшчае, што на 3 студзеня 1930 году а 10-й гадзіне раніцы ў залі пасяджэньняў Савету Народных Камісараў скліkaeцца пленум Галоўвыстаўкому.

ПАРАДАК ДНЮ:
1) Зацьверджаньне пляну ВСНГ БССР па выстаўцы.
2) Даклад Віцебскага Акрвыстаўкому.
3) Даклад Менскага Акрвыстаўкому.
4) Даклад Слуцкага Райвыстаўкому.
5) Даклад Горацкага Райвыстаўкому.
6) Бягучыя справы.

У чацьвер, 19 сьнежня а 8 з палов. гадз. увечары ў Камвузе (Ленінскі габінэт) адбудзецца пасяджэньне таварыства гісторыкаў-марксыстаў разам з таварыствам ваяўнічых матэрыялістаў-дыялектыкаў.

Парадак дня:
1) Заключнае слова т. Віткоўскага.
2) Абмеркаваньне пытаньня аб выкладаньні гісторыі партыі і ленінізму ў Вузах і Камвузах.

Запрашаюцца настаўнікі, студэнты і ўсе тыя, хто цікавіцца вышэйпамянёнымі пытаньнямі.

Дом Асьветы

— У пятніцу 20 сьнежня для сяброў саюзу канцэрт вакальнага квартэту імя Н. В. Лысенка. Падрабязнасьці ў афішах.

Пачатак а 8 з пал. гадзіне ўвечары.

Білеты ад 30 да 90 кап. у канцэлярыі дому з 12 да 2 і з 6 да 10 гадзін.

— У суботу 21-XII для членаў саюзу бел. дзярж. тэатрам пад кір. Галубка будзе пастаўлена п'еса ў 5-ці дзеях „Плытагоны". Пачатак а 8 з пал. гадз.

Білеты ў канцэлярыі дому з 12—2 і з 6 да 10 гадз.

Адказны рэдактар
П. ШАСТАКОЎ.

ТЭАТР-КІНО

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА".	З прычыны вялікага посьпеху 2-гі тыдзень. Буйны мастацкі фільм **„Здань, якая не звараачаецца"** і кіно-хроніка САВКІНО.
КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».	Трэці тыдзень. Нямецкі фільм. Трэці тыдзень. **„ЗЯЛЁНЫ ЗАВУЛАК"** драма ў 6 частках. Звыш праграмы: Хроніка Савкіно № 65.
1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР"	З панядзелка 16 сьнежня **„ЗАЛАТЫ МЁД"** у 5 частках. Звыш праграмы: цікавая камэдыя „ЦІХАЯ СЯМЕЙКА" у 2 частках. Каса адчынена штодня ад 2-й гадзіны дню.
КІНО „ПРАЛЕТАРЫ"	З панядзелка 16 сьнежня. 2-гі тыдзень—новы амэрыканскі фільм—2-гі тыдзень **„СЫН ЗОРО"** У 8 частках з удзелам ДУГЛАСА ФЭРБЭНКСА. Пачатак у 6 г. 45 хв.

Ад Народнага Камісарыяту Фінансаў БССР

5-ты ТЫРАЖ ВЫЙГРЫШАЎ
па 2-ой пазыцы індустрыялізацыі
адбудзецца 20, 21 і 22 сьнежня 1929 г. у г. БАКУ

У гэтым тыражы ўдзельнічаюць усе аблігацыі процантна-выйгрышнага і бяспроцантна-выйгрышнага выпускаў пазыкі, за выключэньнем выйграўшых у першых чатырох тыражох.

Усяго па абодвых выпусках будзе разыграна 108.600 выйгрышаў на суму 11.677.200 рублёў.

Афіцыйныя табліцы выйгрышаў будуць друкавацца ў газэце «Известия ЦИК СССР и ВЦИК» і ў газэце, якая выдаецца па месцы правядзеньня тыражу.

ДОМ ПІСЬМЕНЬНІКА (Савецкая, 68)

У чацьвер 19 сьнежня Менская філія БелАПП наладжвае

ВЕЧАР МАСТАЦКАГА НАРЫСУ

1. Уступнае слова зробіць Алесь Вечар.
2. Ін. Барашка прачытае нарысы з жыцьця калгасу „Новае Жыцьцё"
3. Міх. Гольдбэрг чытае главы з кнігі нарысаў „Энтузіясты".

Запрашаюцца рабкоры, комсамольцы, рабочая моладзь, студэнцтва, пісьменьнікі і настаўнікі.

Пачатак а 7-й гадзіне ўвечары.

БЮРО ФІЛІІ.

ПАДПІШЭЦЕСЯ
НА АДЗІНУЮ Ў БССР ЧАСОПІСЬ, ПРЫСЬВЕЧАНУЮ ВЫКЛЮЧНА ЛІТАРАТУРЫ, МАСТАЦТВУ І КРЫТЫЦЫ
„УЗВЫШША"
ЧАЦЬВЕРТЫ ГОД ВЫДАНЬНЯ

УМОВЫ ПАДПІСКІ НА 1930 ГОД:

1	абанемэнт-часопіс на 1930 г. (10 кніг)	5 р.
2	„ „ на ½ 1930 г. (5 кніг)	3 р.
3	„ „ на 1 м. 1930 г. (1 кніга)	70 к.
4	„ „ на 1930 г. і камплект за 1929 г. (20 кн.)	9 р.
5	„ „ на 1930 г. і камплект за 1928 г. (16 кн.)	8 р.
6	„ „ на 1930 г. і камплект за 1927 г. (16 кн.)	7 р.
7	„ камплект часопісі за 1929 г. (10 кн.)	5 р.
8	„ „ „ за 1928 г. (6 кн.)	4 р.
9	„ „ „ за 1927 г. (6 кн.)	2 р.
10	„ часопісь на 1930 г. і камплект за 1927 г., 1928 г. і 1929 г. (32 кнігі)	13 р.
11	„ Зьмітрок Бядуля—«Танзілія» (зборнік апавяданьн.)	40 к.
12	„ Пятро Глебка—«Шыпшына» (зборнік вершаў)	50 к.

ДАЕЦЦА ТАКАЯ РАСТЭРМІНОЎКА:
1) па абанемэнтах 1, 2, 7, 8, 9—задатак 2 рублі і штомесячна па 1 рублю;
2) па абанемэнтах 4, 5, 6—задатак 3 рублі і штомесячна па 1 рублю;
3) па абанемэнту 10—задатак 5 рублёў і штомесячна па 1 рублю.

Падпіску прымаюць усе паштова-тэлеграфныя і выдавецкія канторы, упаўнаважаныя рэдакцыі і сама рэдакцыя „Узвышша".

АДРАС: Менск, Савецкая 68, Дом Пісьменьніка, „Узвышшу".

Судовы выканаўца 26 вуч. Менскай акругі апавяшчае, што 23 сьнежня 1929 г. а 2 г. дню ім будзе прадавацца

З ПУБЛІЧНЫХ ТАРГОЎ

у в. Зарэчча, Шаршунскага с.-с., Заслаўскага р. смалакурны завод з усім абсталяваньнем гр-кі ШАПІРА Басі. Ацэнка 2075 р.

У выпадку, калі першыя таргі не адбудуцца, другія назначаюцца на 4 студзеня 1930 г. а 2 гадз. дню.

Жадаючыя прыняць удзел у таргох запрашаюцца на паказаныя гадзіны на месца таргоў.

Аб справах і ўмовах продажы можна давядацца штодзённа ў Бюро Судвыканаўцаў—Менск, вул. К. Маркса д. № 5.

Судвыканаўца 2 вучастку ПАНКРАТ.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Спраўка аб працы Ліса Ю. Я., выд. працкалектывам „Возрождение", кв. 83.

— Сяброўскі білет № 122 Далгаполава Х. Л. выд. Менскім Гарсаветам, кв. 84.

— Асабовая кніжка запаснага Гаўзо Ф. І., выд. Менакрваенкаматам, кв. 85.

— Сяброўская кніжка № 1345 Флакса В. І., выд. саюзам РКХ, кв. 86.

— Пасьведчаньне за № 170/р. Рывіна І. М., узамен пашпарта, выд. менакрміл. кв. 82.

ВЫШЛА З ДРУКУ, ПАСТУПІЛА Ў ПРОДАЖ І РАССЫЛАЕЦЦА ПАДПІСЧЫКАМ

„ПОЛЫМЯ"
БЕЛАРУСКАЯ ШТОМЕСЯЧНАЯ ЧАСОПІСЬ ЛІТАРАТУРЫ, ПОЛІТЫКІ, ЭКОНОМІКІ, ГІСТОРЫІ, КРЫТЫКІ

1929 КАСТРЫЧНІК 1929

ПРОЗА: Тарас Гушча (Якуб Колас) — Балаховец. Сымон Баракаў—Межы. Ін. Барашка—Курыная воля. Андрэй Уніт—1905. П'еса ў чатырох актах (канец).

ПОЭЗІЯ: Андрэй Александровіч — Нараджэньне чалавека. Юлі Таўбін — Свэаборг. Сяргей Фамін—У калгасе. Алесь Вечар—Рэконструкцыйныя мотывы. Зьм. Астапенка—На ўзмор'і. У порце Е. Пфляўмбаўм—Джан-Хот.

АРТЫКУЛЫ: М. Карлін—Задачы культурнай рэволюцыі ў пяцігадовым пляне соц. будаўніцтва. М. Вісьлянскі—Эканамічны крызіс у Польшчы. Праф. С. А. Вольфсон—Сучасныя рэлігійныя настроі на Беларусі.

КНІГАПІС.

ХРОНІКА.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1930 Г.

Падпісная цана зьніжана: на год 10 руб., на 6 мес. 5 р., на 3 месяца 3 руб. ЦАНА АСОБНАГА НУМАРУ 1 РУБ.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: У Бюро падпіскі Белдзяржвыдавецтва і яго агентуры (Менск, Савецкая, 63) у Цэнтральнай кнігарні БДВ (Менск, рог Ленінскай і Савецкай вул.) ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ.; Беларускім Газэтным Бюро, усімі акруговымі поштамі, паштовымі аддзяленьнямі, пісьманосцамі гарадзкімі і вясковымі; у аддзеле падпіскі Бел. Аддзяленьня Гіза РСФСР (Менск, Савецкая, 54) і яго агентурай.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА

АДЧЫНЕНА ПАДПІСКА
НА ГАЗЭТУ
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ"
НА 1930 ГОД.

КОЖНЫ, ХТО ПАДПІШАЦЦА НА ГАЗЭТУ ТЭРМІНАМ НА ГОД, АТРЫМАЕ ДАРМОВА 24 НУМАРЫ ІЛЮСТРАВАНАЙ ЧАСОПІСІ „ЧЫРВОНАЯ БЕЛАРУСЬ".

Кожны, хто падпішацца на газэту на 6 месяцаў, таксама атрымае часопісь за даплату ў 75 кап.

Установам часопісь ДАРМОВА высылацца ня будзе.